

Výroční zpráva

o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy
ve Zlínském kraji za školní rok
2007–2008

únor 2009

Obsah

Použité zkratky	2
Úvod	4
1. Stav a vývoj vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji	4
2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji	6
2.1. Předškolní vzdělávání	6
2.2. Základní vzdělávání	7
2.3. Střední vzdělávání	9
2.3.1. Rámcové vzdělávací programy	9
2.3.2. Obory vzdělávání a jejich členění	10
2.3.3. Střední školy	11
2.3.4. Nástavbové studium	16
2.3.5. Ostatní formy středního vzdělávání	17
2.3.6. Přijímací řízení	17
2.4. Vyšší odborné vzdělávání	18
2.4.1. Vyšší odborné školy	18
2.4.2. Konzervatoře	19
2.5. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	19
2.5.1. Speciální mateřské školy	19
2.5.2. Speciální základní školy	20
2.5.3. Speciální střední školy	20
2.5.4. Integrace	21
2.6. Vzdělávání cizinců	21
2.7. Základní umělecké vzdělávání	22
2.8. Jazykové vzdělávání	23
2.9. Zájmové vzdělávání	23
3. Školská zařízení a školské služby	24
3.1. Výchovná zařízení	24
3.2. Ubytovací zařízení	25
3.3. Zařízení školního stravování	25
3.4. Vybraná účelová zařízení	26
3.5. Poradenské služby	27
4. Pracovníci ve školství	28
5. Další vzdělávání pedagogických pracovníků	29
6. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení	29
7. Prevence sociálně patologických jevů	30
8. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	30
9. Rozvojové programy	31
10. Výsledky soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT ČR	32
11. Naplňování cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje	33
12. Ekonomická část	36
12.1. Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem	36
12.1.1. Přímé vzdělávací výdaje	37
12.1.2. Provozní výdaje	40
12.1.3. Investiční výdaje	43
12.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi	43
12.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením	45
Závěr	47
Příloha - Doplnující kvantitativní údaje	48

Použité zkratky

COPt	Centrum odborné přípravy technické
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
COPT	centrum odborné přípravy technické
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
DFV	denní forma vzdělávání
DÚ	diagnostický ústav
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ ZK (2008)	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje z roku 2008
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
ICT	Informační a komunikační technologie
ISS-COPt	Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy
KÚ ZK	Krajský úřad Zlínského kraje
M.R.K.E.V.	Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy
MPP	Minimální preventivní program
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MV	maturitní zkouška
NNO	Nestátní neziskové organizace
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
NS	nástavbové studium
OA	obchodní akademie
OFV	ostatní formy vzdělávání
ONIV	ostatní neinvestiční náklady
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OU	odborné učiliště
PF	Programový fond
PO	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
Projekt UNIV	Projekt Uznávání neformálního a informálního vzdělávání
PrŠ	praktická škola
RVP	rámcový vzdělávací program
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPJ	sociálně patologické jevy
SPŠ	střední průmyslová škola
SUPŠ	střední uměleckoprůmyslová škola
SŠ	střední škola
SSŠ ZK	Středisko služeb školám Zlínského kraje
SV	střední vzdělání
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna

ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
UNIV	Uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení v sítích škol
VL	výuční list
VOŠ	vyšší odborná škola
VÚP	Výzkumný ústav pedagogický
ZDVPP ZK	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ve Zlínském kraji
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Úvod

Výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2007/2008 (dále jen výroční zpráva) vypracoval Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a předkládá ji orgánům Zlínského kraje, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR a veřejnosti.

Výroční zprávy za kraj jsou zpracovávány každoročně (letos již poosmé) a dokumentují tedy vývoj v jednotlivých oblastech vzdělávání v regionu. Autorský tým při zpracování dbá na kontinuitu informací ve sledovaných oblastech, aby bylo možné provést srovnání důležitých jevů.

Ve vazbě na Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Zlínského kraje, který byl v průběhu hodnoceného školního roku aktualizován, je do výroční zprávy zařazena kapitola zabývající se naplňováním prioritních cílů vytyčených v tomto koncepčním materiálu.

1. Stav a vývoj vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji

Vzdělávací soustava je tvořena školami a školskými zařízeními zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Druhy škol a školských zařízení

Školy uskutečňují vzdělávání podle vzdělávacích programů. Druhy škol ve vzdělávací soustavě jsou následující:

- mateřské školy,
- základní školy,
- základní umělecké školy,
- střední školy,
- konzervatoře,
- vyšší odborné školy,
- jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí; jiná školská zařízení zajišťují ústavní a ochrannou výchovu nebo preventivně výchovnou péči.

Všechny uvedené druhy škol a školských zařízení na území Zlínského kraje jsou zastoupeny.

Ve školním roce 2007/2008 bylo ve Zlínském kraji k 1. 9. 2007 zařazeno v rejstříku škol a školských zařízení:

- 304 mateřských škol, z toho 216 samostatných a 88 při ZŠ, vše s celodenní péčí;
- 233 základních škol, z toho s 135 úplných s 1. až 9. ročníkem a 98 pouze s prvním stupněm ZŠ;
- 80 středních škol (včetně OU a PrŠ);
- 11 vyšších odborných škol;
- 2 konzervatoře;
- 22 základních škol samostatně zřízených pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami;
- 5 středisek praktického vyučování;
- 12 dětských domovů;
- 3 výchovné ústavy;
- 6 jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky;
- 26 základních uměleckých škol;
- 4 pedagogicko-psychologické poradny;
- 4 speciálně pedagogická centra;
- 10 přípravných stupňů základní školy speciální
- 536 zařízení školního stravování, z toho 7 samostatných;
- 34 domovů mládeže a internátů, v tom 1 samostatný domov mládeže;
- 316 školních družin a školních klubů;
- 3 plavecké školy.

Některé subjekty přitom mohou v sobě sdružovat i více škol a školských zařízení (SŠ a VOŠ, ŠJ, DM).

Během školního roku 2007/2008 se struktura škol a školských zařízení měnila jen v těchto případech:

- k 1. 9. 2007 vznik nového subjektu Slovácká základní umělecká škola, s.r.o. v Uherském Hradišti, soukromá škola, ve školním roce 2007/2008 135 žáků);
- k 1.9.2007 zrušení místa poskytovaného vzdělávání Příluky u MŠ Zlín, M. Knesla 4056;
- k 15.10.2007 zápis školní družiny u ZŠ a MŠ Vítonice
- k 25.10.2007 zápis školního klubu u ZŠ Bánov
- k 1.12.2007 sloučení Základní školy Provodov, okres Zlín a Mateřské školy Čtyřlístek, Provodov, okres Zlín – vznik Základní škola a mateřská škola Provodov, okres Zlín;
- k 1. 1. 2008 sloučení Střední průmyslové školy Uherské Hradiště a Střední školy hotelové a obchodní Uherské Hradiště - vznik Střední škola průmyslová a hotelová Uherské Hradiště;
- k 1.1.2008 zápis školního klubu u Arcibiskupského gymnázia Kroměříž
- k 1. 7. 2008 sloučení Odborného učiliště a Praktické školy Kroměříž – připojeno ke Střední škole hotelové a služeb Kroměříž;
- k 1. 7. 2008 sloučení Mateřské školy, ul. Eduarda Světlíka, Hulín, příspěvková organizace a Mateřské školy Hulín, Družba 1132, okres Kroměříž – nástupnická organizace MATEŘSKÁ ŠKOLA, ul. Eduarda Světlíka, Hulín, příspěvková organizace;
- k 1. 7. 2008 sloučení Základní školy Střílky, okres Kroměříž, příspěvková organizace a Mateřské školy Střílky, okres Kroměříž, příspěvková organizace – vznik Základní škola a Mateřská škola, Střílky, okres Kroměříž, příspěvková organizace.

Pro jednotlivé druhy škol a druhy a typy školských zařízení lze definovat charakteristické pole působnosti jednotlivých zřizovatelů následovně.

Obec

mateřské školy (301), základní školy (226), školní družiny a kluby (285), školní jídelny (452), ZUŠ (2), DDM (16). Stěžejní role obcí spočívá v zabezpečení předškolního vzdělávání a zajištění podmínek pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území. Byly přesunuty zřizovatelské kompetence v oblasti zájmového vzdělávání z kraje na obce a města.

Kraj

střední školy (62), speciální školy (27), ZUŠ (20), VOŠ (7), DM (25), Internáty (6), DD (12), DDM (3) plavecké školy (3), PPP (4), školní družiny a kluby (21), školní jídelny (69). Stěžejní role kraje je v zajištění podmínek pro uskutečňování středního a vyššího odborného vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním a dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání. Kraj má povinnosti rovněž v oblasti poradenství, v oblasti ústavní výchovy a DVPP.

Soukromý subjekt

MŠ (3), ZŠ (3), speciální školy (2), SPV (5), střední školy (15), VOŠ (4), ZUŠ (4), školní družiny a kluby (5), školní jídelny (6). Soukromé subjekty realizují všechny stupně vzdělávání, především však střední vzdělávání.

Církev

ZŠ (4), střední školy (4), školní družiny a kluby (5), školní jídelny (5). Církev působí ve Zlínském kraji v oblasti základního a středního vzdělávání.

Stát (MŠMT a MV)

- Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí (MŠMT),
- Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Bystřice pod Hostýnem (MŠMT),
- Výchovný ústav a středisko výchovné péče HELP, Střílky (MŠMT),
- Výchovný ústav, Chvalčov (MŠMT),
- Střední policejní škola ministerstva vnitra v Holešově (MV).

Celkové počty subjektů jednotlivých zřizovatelů a změny oproti předchozím školním rokům uvádí následující tabulka.

Tabulka 1 Počty subjektů jednotlivých zřizovatelů

Zřizovatel	Počet subjektů					
	k 1. 9. 2002	k 1. 9. 2003	k 1. 9. 2004	k 1. 9. 2005	k 1. 9. 2006	k 1. 9. 2007
Zlínský kraj	153	149	147	132	126	119
Obec	556	461	458	454	464	469
Stát	5	5	5	5	5	5
Soukromý subjekt	32	33	33	33	33	31

Církev	6	6	7	7	7	8
Celkem	752	654	650	631	635	632

V tomto školním roce pokračovala optimalizace školských příspěvkových organizací zřizovaných Zlínským krajem. K 1. 9. 2001 zřizoval Zlínský kraj celkem 158 škol a školských zařízení, k 1. 9. 2007 již jen 119. Během šesti let došlo ke zrušení 39 škol a školských zařízení sloučením nebo předáním zřizovatelských kompetencí obcím. Redukce počtu středních škol zřizovaných Zlínským krajem je reakcí na pokračující pokles vycházejících žáků ze základních škol, základních škol praktických a základních škol speciálních. Vytváření větších vzdělávacích komplexů v důsledku slučování středních škol umožňuje snižování provozních nákladů a efektivnější využití odbornosti pedagogických pracovníků.

2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji

2.1. Předškolní vzdělávání

K 1. 9. 2007 bylo ve Zlínském kraji celkem 304 mateřských škol zařazených v rejstříku škol a školských zařízení. V uvedeném počtu je 214 mateřských škol zřizovaných obcemi jako samostatné příspěvkové organizace, 87 sloučených se základními školami a 3 soukromé mateřské školy. V celkovém součtu není zahrnuto 35 mateřských škol, které jsou v rejstříku škol a školských zařízení vedeny jako další místa poskytovaného vzdělávání u 23 mateřských škol zřízených jako samostatné příspěvkové organizace.

Tabulka 2 Počty mateřských škol podle jednotlivých zřizovatelů k 1. 9. 2007

Okres	Obecní		Soukromé	Celkem
	samostatná MŠ	součást ZŠ		
Kroměříž	54	13	0	67
Uherské Hradiště	48	27	1	76
Vsetín	53	20	1	74
Zlín	59	27	1	87
Celkem	214	87	3	304

K předškolnímu vzdělávání v mateřských školách zřizovaných obcemi bylo ve školním roce 2007/2008 dle statistických výkazů k 30. 9. 2007 zapsáno 16 709 dětí v 679 třídách (tj. o 134 dětí více než ve školním roce 2006/2007). V soukromých mateřských školách bylo zapsáno 41 dětí, což je o 17 méně než ve školním roce 2006/2007. Vývoj v posledních letech vykazuje velmi pozvolné zvyšování s meziročním přírůstkem 0,5 % až 1 %.

V běžných mateřských školách bylo zřízeno 27 speciálních tříd pro děti zdravotně postižené. V těchto třídách bylo zapsáno celkem 357 dětí. Dalších 164 dětí se zdravotním postižením bylo integrováno v běžných třídách mateřských škol.

Průměrná naplněnost tříd byla v běžných třídách 24,6 dětí a ve speciálních třídách 13,2 dětí. V mateřských školách pracovalo ve školním roce 2007/2008 1273,7 pedagogických pracovníků (přepočteno na plně zaměstnané), z toho 61,1 ve speciálních třídách. Počet dětí v běžných třídách mateřské školy na jeden učitelský úvazek činil 13,8 dětí, ve speciálních třídách 5,8 dětí.

V běžných třídách se nárůst průměrného počtu dětí na třídu (z 24,0 v minulých letech na 24,6) při prakticky stejném počtu pedagogických pracovníků včetně ředitelky projevilo také ve zvýšení počtu dětí na jeden učitelský úvazek (ze 13,4 na 13,8). Naopak ve speciálních třídách při mírném poklesu průměrného počtu dětí na třídu (ze 13,6 na 13,2) a souběžném malém zvýšení počtu pedagogických pracovníků došlo vzhledem k předešlému školnímu roku ke snížení počtu dětí na jeden učitelský úvazek (ze 6,4 na 5,8).

Mateřské školy jsou aktuálně jediným druhem škol, v nichž se počet dětí zvyšuje s předpokladem krátkodobého pokračování tohoto trendu. Proto krajský úřad kladně vyřizuje žádosti zřizovatelů škol o navýšení nejvyššího povoleného počtu dětí, které mohou být do mateřských škol přijaty. Zřizovatelé

škol rovněž usilují podle finančních možností o modernizaci mateřských škol a školních zahrad. Tato snaha je velmi kladně hodnocena rodiči dětí i ČŠI.

Věkové složení dětí v mateřských školách

Tabulka 3 Věkové složení dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi ve Zlínském kraji

Školní rok	Do 3 let		3leté		4leté		5leté		Starší než 5 let		celkem	
	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl	počet	podíl
01/02	1 228	7,5	3 683	22,5	4 758	29,1	5 173	31,6	1 521	9,3	16 363	100,0
02/03	1 456	8,8	3 994	24,2	4 687	28,3	5 031	30,5	1 361	8,2	16 539	100,0
03/04	1 480	8,9	4 062	24,3	4 826	28,9	4 928	29,5	1 398	8,4	16 694	100,0
04/05	1 582	9,5	3 976	23,8	4 887	29,3	4 985	29,9	1 263	7,5	16 693	100,0
05/06	1 359	8,2	3 963	24,0	4 755	28,8	5 064	30,7	1 362	8,3	16 503	100,0
06/07	1 332	8,0	4 139	24,9	4 827	29,0	4 930	29,6	1 405	8,5	16 633	100,0
07/08	1 441	8,6	4 095	24,5	4 848	29,0	5 057	30,7	1 268	7,6	16 709	100,0

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že vedle dominujícího podílu tříletých až pětiletých dětí je patrný také relativně vysoký podíl dětí mladších tří let (8,6 %), které jsou do mateřských škol přijímány hlavně v místech, kde nejsou zřízeny jesle. Tyto děti docházejí do MŠ pouze na pět dnů v měsíci. Časově omezený pobyt dětí však není příliš optimální jak pro děti, tak také pro provoz školy. Na jedné straně neumožňuje ucelené zapojení dětí do vzdělávacího procesu, na straně druhé to představuje nepříznivý dopad na limit objemu finančních prostředků na platy pracovníků MŠ.

Všechny mateřské školy začaly od 1. 9. 2007 pracovat podle svých školních vzdělávacích programů, které vycházejí z Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. ŠVP si mateřské školy v průběhu školního roku ověřovaly, upravovaly a na konci školního roku evaluovaly.

V mateřských školách probíhá seznamování s cizím jazykem formou placených kroužků, kde výuku provádějí lektoři různých vzdělávacích agentur. V některých MŠ se začalo s výukou anglického jazyka v průběhu celého dne pobytu dítěte ve škole. Se základy anglického jazyka děti seznamují učitelky v návaznosti na školní vzdělávací programy.

Rozšiřujícím se jevem je zapojování MŠ do projektů v rámci programu SOCRATES. Pedagogičtí pracovníci, děti a jejich rodiče se seznamují s kulturou, tradicemi, výchovou a vzděláváním dětí v okolních zemích. Ze strany pracovníků škol, ředitelů i zřizovatelů škol zapojených do programu má toto navazování kontaktů a spolupráce velmi kladnou odezvu.

2.2. Základní vzdělávání

Ve školním roce 2007/2008 bylo ve Zlínském kraji základní vzdělávání realizováno ve 233 školách, z nichž 226 zřizovaly obce, 3 soukromníci a 4 církve.

Na většině ZŠ ještě dozníval úbytek celkového počtu žáků. Od předcházejícího školního roku se snížil celkový počet žáků na školách zřizovaných obcemi ze 49 309 na 47 209 ve školním roce 2007/2008. Úbytek v důsledku demografického vývoje se přesouvá na druhý stupeň. Analogicky této změně poklesl počet tříd v odpovídajících ročnících. Obdobná situace je ve školách dalších zřizovatelů, přirozeně v menším měřítku, které odpovídá jejich podílu na výkonech základních škol. Podrobnější údaje jsou uvedeny v Příloze, tabulky 2 a 3.

Zrušena z tohoto důvodu nebyla žádná základní škola, avšak ředitelé škol byli nuceni hledat vhodná řešení dané skutečnosti. Možným řešením byla výjimka z nejnižšího počtu žáků stanoveného prováděcím právním předpisem povolena zřizovatelem a následné doplacení zvýšených výdajů na vzdělávací činnost školy. Alternativním řešením bylo spojování žáků ze dvou či více ročníků prvního stupně základní školy do jedné třídy a tím vznik tzv. malotřídních škol.

Udělenou výjimku v posledních letech mělo více než 50 škol, ve školním roce 2007/2008 to je 54. Postupně se přitom zvyšuje počet úplných škol (14), který dosáhl již čtvrtinového podílu. Struktura ZŠ z tohoto hlediska ve srovnání se školním rokem 2006/2007 se prakticky nezměnila. Významněji vyšší je pouze počet malotřídních škol (+ 7, tj. 12 %) v důsledku jejich přírůstku v okrese Zlín.

Tabulka 4 Struktura základních škol k 1. 9. 2007

Zřizovatel Okres		Celkem	ZŠ s ročníky pouze 1. stupně			ZŠ s ročníky 1. a 2. stupně		
			celkem	ve třídě jsou žáci		celkem	ve třídě jsou žáci	
				z více ročníků	z jednoho ročníku		z více ročníků	z jednoho ročníku
Obecní		226	98	73	25	128	8	120
z toho	Kroměříž	41	19	18	1	22	3	19
	Uherské Hradiště	59	25	13	12	34	2	32
	Vsetín	59	23	17	6	36	2	34
	Zlín	67	31	25	6	36	1	35
Soukromé		3	0	0	0	3	0	3
Církevní		4	0	0	0	4	0	4
Celkem		233	98	73	25	135	8	127

Individuální vzdělávání je umožněno školským zákonem pouze žákům prvního stupně. Tímto způsobem se vzdělávalo 16 žáků, ve srovnání s minulým školním rokem o 10 více. V současné době probíhá pokusné ověřování individuálního vzdělávání pro žáky druhého stupně základní školy, do kterého zatím nebyla zapojena žádná základní škola ve Zlínském kraji.

Povinnou školní docházku mohou žáci plnit v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR. Zůstávají přitom žáky základní školy ČR, ve které jsou zapsáni a vykonávají zde zkoušky v souladu s ustanoveními prováděcího předpisu. Ve školním roce 2007/2008 bylo takových žáků ve Zlínském kraji 64, což je o 44 více oproti minulému školnímu roku.

Povinnou školní docházku ve ZK žáci dokončují také ve víceletých gymnáziích. Na víceletá gymnázia odešlo z pátého ročníku základních škol 455 žáků, ze sedmého ročníku 90 žáků. Znamená to v součtu o 11 žáků méně než v minulém školním roce.

Vzdělávací programy základních škol

Pro školní rok 2007/2008 byl ze strany MŠMT všem základním školám vedeným v rejstříku škol a školských zařízení zapsán nový vzdělávací program 79-01-C/001 Základní škola a všechny základní školy zahájily v prvních a šestých ročnících výuku podle vlastních školních vzdělávacích programů. V ostatních ročnících dobíhaly vzdělávací programy „Základní škola“ nebo „Obecná škola“. Po ukončení školního roku provedly školy vyhodnocení vlastních ŠVP a jejich případné úpravy.

Testování

Základním školám a víceletým gymnáziím Zlínského kraje byla ve školním roce 2007/2008 nabídnuta dvojnásobná možnost účasti na testování žáků 9. tříd a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Jednalo se o níže uvedené projekty. Testování žáků 5. tříd základních škol se v tomto školním roce již nekonalo.

Projekt SCIO – Optimalizace přijímacího řízení byl realizován ve spolupráci se Zlínským krajem a školám byl nabízen bezplatně. Tohoto testování využilo 133 základních škol s devátým ročníkem a 13 víceletých gymnázií, což je stoprocentní zapojení odpovídajících škol. Hlavním přínosem projektu bylo zjištění předpokladů žáků základních škol pro úspěšné přijetí ke studiu ve střední škole formou profesionálního testování a možnost pro zúčastněné školy použít výsledky tohoto testování jako svůj evaluační a autoevaluační nástroj.

Projekt CERMAT – Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 9. ročníků ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. CERMAT realizovalo tento projekt v letech 2004 až 2008. Účast základních škol a víceletých gymnázií v projektu je dobrovolná, testování i zpracování výsledků je pro zúčastněné školy zdarma.

Ve školním roce 2007/2008 se ve ZK testování zúčastnilo 84 škol s devátým ročníkem, tj. o 11 méně, než v předcházejícím školním roce.

Tabulka 5 Výsledky v jednotlivých testech projektu CERMAT ve školním roce 2007/2008

	Matematické dovednosti (max. 50 bodů)		Dovednosti v českém jazyce (max. 50 bodů)		Obecné dovednosti (max. 29 bodů)	
	Skóre	Úspěšnost	Skóre	Úspěšnost	Skóre	Úspěšnost
Zlínský kraj	19,0	38,0 %	29,6	58,1 %	15,1	50,5 %

ČR - ZŠ	16,8	33,6 %	27,7	54,3 %	14,0	46,6 %
ČR - gymnázia	31,1	62,1 %	39,0	76,6 %	21,1	70,2 %
ČR celkem	18,0	36,1 %	28,7	56,3 %	14,6	48,7 %

Srovnání s výsledky testování ve školním roce 2006/2007 ukazuje na výrazně nižší (cca o čtvrtinu) úspěšnost v matematických a obecných dovednostech v celostátním i krajském měřítku na ZŠ i na víceletých gymnáziích. Stejně jako dříve jsou výsledky žáků ve Zlínském kraji jsou ve všech třech oblastech mírně nad republikovým průměrným skóre.

2.3. Střední vzdělávání

2.3.1. Rámcové vzdělávací programy

RVP vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje **klíčové kompetence**, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě. RVP vycházejí z koncepce celoživotního učení, formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání a podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání.

RVP stanoví konkrétní cíle, formy, délku a povinný obsah vzdělávání, a to všeobecného a odborného podle zaměření daného oboru vzdělání, jeho organizační uspořádání, profesní podíl, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání a zásady pro tvorbu školních vzdělávacích programů. Pro každý obor vzdělání ve středním vzdělávání se vydávají rámcové vzdělávací programy.

V souvislosti s realizací kurikulární reformy bylo v návaznosti na vydávání RVP novelizováno nařízení vlády o soustavě oborů vzdělávání (zatím ve dvou vlnách a další novelizace budou následovat).

V červenci 2007 MŠMT vydalo 61 RVP pro obory středního odborného vzdělávání, ke kterým byla vydána metodická příručka pro tvorbu ŠVP. Výuka ve školách podle těchto RVP začne nejpozději 1. 9. 2009. V roce 2008 MŠMT vydalo 82 RVP (výuka nejpozději od 1. 9. 2010).

Všechna gymnázia, která vyučují víceletý obor vzdělávání 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné 8leté, ukončila přípravné období přechodu na výuku podle RVP a od 1. 9. 2007 zahájila výuku podle platného RVP 79-41-K/81 Gymnázium 8leté.

Na podporu škol při tvorbě ŠVP byly realizovány projekty ESF - „PILOT G“ (tvorba a ověřování pilotních ŠVP podle pilotní verze RVP pro gymnaziální vzdělávání) a „PILOT S“ (tvorba a ověřování pilotních ŠVP na vybraných SŠ). Do procesu tvorby a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů jsou ve Zlínském kraji zapojeny školy Gymnázium Ladislava Jaroše Holešov - „PILOT G“, Střední škola hotelová a služeb Kroměříž a Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín - „PILOT S“.

Cílem pilotního ověřování tvorby ŠVP bylo vytvořit první školní vzdělávací programy a na základě zkušeností pilotních škol vytvořit metodickou příručku v podobě manuálu, který bude ostatním školám sloužit jako pomůcka při tvorbě vlastních ŠVP. Pilotní školy se významně podílejí na konečném dorepracování RVP.

Pilotní vzdělávací programy připravovaly ustavené pracovní týmy za spolupráce sociálních partnerů a pod přímým metodickým vedením NUOV (VÚP).

Gymnázium Ladislava Jaroše Holešov

Realizace pilotního programu byla rozdělena na dvě etapy. V období červen 2004 až červen 2006 byla uskutečňována tvorba vlastního ŠVP. V průběhu druhého období 2006 až 2008 škola již podle svého ŠVP vyučovala, shromažďovala zkušenosti a příklady dobré praxe z vlastní výuky. V této etapě byla také ostatním gymnáziím Zlínského kraje poskytována plošná metodická podpora a vzdělávání v této oblasti. V čele projektového týmu a koordinátorem tvorby ŠVP byla ředitelka školy. Škola měla během celého pilotování k dispozici svého garanta z VÚP, který školu metodicky vedl a dále měla možnost využití uzavřených webových stránek, určených pro vzájemnou výměnu informací a zkušeností s ostatními školami v ČR, jež byly zařazeny do Pilotu G. V září 2008 projekt Pilot G svou činnost ukončil.

Střední škola hotelová a služeb Kroměříž

Byl vytvořen ŠVP pro obor středního vzdělání s maturitní zkouškou: 65-42-M/01 Hotelnictví a pro obory vzdělání s výučním listem 29-53-H/01 Pekař a 65-51-H/01 Kuchař - číšník. Celkem bylo do projektu Pilot S zapojeno 29 pedagogických pracovníků a šest sociálních partnerů, kteří byli rozděleni do tří realizačních týmů. Zahájení vlastní tvorby ŠVP předcházely semináře pro členy pracovních týmů. Pro každý ŠVP (obor vzdělání) a vzdělávací oblast byl v NÚOV ustaven odborný garant a konzultant, který poskytoval školním pracovním týmům průběžně konzultace a pomoc. Výuka podle školních vzdělávacích programů byla zahájena 1. 9. 2006. Na základě zkušeností z ověřování ŠVP byly tyto programy modifikovány a vedle ověřovaných ŠVP vytvořeny další dva samostatné ŠVP.

Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín

Byl zpracován, následně realizován a ověřován školní vzdělávací program pro obor středního vzdělání s výučním listem 23-51-H/01 Strojní mechanik. Při tvorbě ŠVP byl především kladen důraz na dosažení souladu tohoto vzdělávacího programu s požadavky trhu práce.

Projekt „PILOT S“, ve kterém byly zmíněné střední odborné školy zainteresovány byl ukončen ke dni 30. 6. 2008. Po dobu trvání projektu bylo partnerskými školami vytvořeno 53 školních vzdělávacích programů. V průběhu trvání projektu prošlo nejruznějšími kurzy pořádanými v rámci projektu celkem 1868 osob. Bylo vytvořeno celkem 60 studií o sociálním partnerství. Na základě zkušeností z projektu byla dopracována a vydána Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU, která doporučuje postupy pro tvorbu jednotlivých částí ŠVP, obsahuje příklady a ukázky z pilotních ŠVP, ale také upozorňuje na chyby, kterých se pilotní týmy dopouštěly. Metodika byla zaslána všem školám v tištěné a elektronické podobě a je k dispozici na webových stránkách projektu.

2.3.2. Obory vzdělávání a jejich členění

Ve školním roce 2007/2008 střední školy Zlínského kraje zabezpečovaly výuku celkem v 213 aktivních oborech. Těžiště spočívalo ve 188 oborech středního vzdělávání vyučovaných převážně v denní formě vzdělávání (169 oborů). Strukturu nabídky doplňovalo 23 oborů nástavbového studia s výukou rovnoměrně rozdělenou mezi DFV (12 oborů), OFV (11 oborů) a dále dva obory na konzervatořích.

Jejich aktuální nabídka byla jako každoročně zveřejněna v publikaci Kam na školu ve Zlínském kraji, vzdělávací nabídka středních a vyšších odborných škol pro školní rok 2007/2008 a na Informačním a na vzdělávacím portálu školství Zlínského kraje.

V následující tabulce je uveden přehled hlavních skupin oborů aktivně zařazených do vzdělávací nabídky v jednotlivých typech středních škol. Údaje mimo základní kvantitativní obraz poskytují vektor rozdílu mezi přijatými žáky a absolventy z minulého školního roku. Podrobnější přehled jednotlivých skupin oborů je v Příloze, tabulka 5.

Tabulka 6 Hlavní skupiny oborů vyučovaných ve Zlínském kraji na středních školách všech zřizovatelů ve školním roce 2007/2008

Škola / Skupina oborů	Délka studia	Počet škol	Počet oborů	Celkem žáků	Absolventi 2006/2007	1. ročník 2007/2008
Konzervatoře – skupina oborů N	6	2	2	270	42	48
Gymnázia – skupina oborů K	4; 6; 8	16	8	8 169	1 423	1 629
SŠ – skupina oborů M	4	47	60	12 616	2 958	3 287
SŠ – skupina oborů M – OFV	4; 5	10	12	290	58	118
SŠ – skupina studijních oborů L	4	24	26	3 493	719	990
SŠ – skupina oborů L – OFV	5	1	1	86	0	31
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium	2; 3	25	12	1 386	575	777
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium – OFV	2; 3	15	11	1 221	334	612
SŠ – skupina oborů H	3	30	56	6 165	2 021	1 990
SŠ – skupina oborů H – OFV	3	4	6	79	52	40
OU a Praktické školy – skupina oborů E	2; 3	10	17	714	202	265
Praktické školy – skupina oborů C a D	1; 2	5	2	50	11	24

Stále vysoké počty žáků jsou ve skupině gymnaziálních oborů a v posledních letech také v dynamicky rostoucím oboru Obecně odborná příprava (lyceum).

Ve středním vzdělání s maturitní zkouškou je výčet oborů s nejvyššími počty žáků poměrně stabilní. Ke skupinám oborů Ekonomika a administrativa, Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, Strojírenství a strojírenská výroba, Podnikání v oborech a odvětví, Stavebnictví, geodézie a kartografie, Pedagogika, učitelství a sociální péče, přibýly Gastronomie, hotelnictví a turismus, jež předstihly obory Zdravotnictví. Na opačném pólu jsou stagnující skupiny oborů Textilní výroba a oděvnictví, Technická chemie a chemie silikátů, Zemědělství a lesnictví a Potravinářství a potravinářská chemie.

Příznivým jevem je v kraji nově zaváděná skupina Speciální a interdisciplinární obory, která zaznamenává nezanedbatelný růst zájmu ze strany žáků.

Ve středním vzdělání s výučním listem je dlouhodobě nejvíce žáků v oborech Gastronomie, hotelnictví a turismus, Strojírenství a strojírenská výroba, Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, Stavebnictví, geodézie a kartografie. Naproti tomu dále klesal zájem o profesní přípravu ve skupinách oborů Textilní výroba a oděvnictví, Technická chemie a chemie silikátů, Umění a užitá umění a Ekonomika a administrativa.

Soustavně se zvyšuje zájem o nástavbové studium ze strany absolventů středního vzdělání s výučním listem. Vyváženost skladby vyučovaných oborů skladby vyučovaných skupin oborů je však značně narušena výraznou převahou (55 %) oborů Podnikání.

Popsaný stav a změny v zastoupení jednotlivých skupin oborů vesměs odráží (s výjimkou oborů Podnikání) vývoj hospodářského sektoru a jeho poptávku po kvalifikovaných pracovnících. Na počtu žáků přijímaných do oborů středního vzdělání s výučním listem se kladně projevilo motivační působení systému Podpora řemesel v odborném školství zaměřeného na vzdělávání v oborech strojírenství a stavebnictví nejvíce požadovaných na trhu práce.

2.3.3. Střední školy

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Střední vzdělání, které poskytují střední školy, vytváří předpoklady pro pokračování v dalším vzdělávání nebo pro výkon povolání.

Úspěšným ukončením středoškolského studia lze dosáhnout stupně vzdělání:

- střední vzdělání,
- střední vzdělání s výučním listem,
- střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Střední školy lze dle typu třídit na gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště. Zvláštním druhem střední školy jsou školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením - speciální střední školy (Odborná učiliště a Praktické školy). Studium je organizováno v denní formě vzdělávání nebo ostatních formách vzdělávání – večerní, dálkové, kombinované, distanční.

Vývoj počtu žáků denního studia středních škol ve Zlínském kraji

Z uvedených údajů, viz Tabulka 7, je zřejmé, že celkový počet žáků denního studia klesá v souvislosti s nepříznivým demografickým vývojem. Tento úbytek se však zatím projevuje pouze u žáků oborů s výučním listem. Naopak počet žáků maturitních oborů, přes nepříznivý demografický vývoj, má rostoucí tendenci, v souladu s predikcí DZ ZK (2008).

Tabulka 7 Celkové počty žáků denní formy vzdělávání ve SŠ a konzervatořích (zřizovatel kraj, soukromník, církev)

Obory vzdělávání		Počet žáků			
		2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
		33 390	33 166	32 989	32 550
Gymnázia	celkem	7 726	7 870	8 090	8 169
Ostatní střední školy	M, L / s maturitní zkouškou	15 366	15 580	15 685	15 830
	L / nástavbové studium	1 527	1 404	1 417	1 386
	H, E / obory s výučním listem	8 289	7 834	7 517	6 895
	J / integrovaný 1. ročník	200	199	0	0
Konzervatoře	N / šestileté	282	279	280	270
Střední vzdělání s maturitní zkouškou, včetně konzervatoří		24 901	25 133	25 472	25 655

Střední vzdělání s výučním listem včetně SV		8 289	7 834	7 517	6 895
Integrovaný 1. ročník		200	199	0	0
Školy podle zřizovatele	krajské	29 451	29 217	29 027	28 540
	soukromé	3 204	3 166	3 118	3 164
	církevní	735	783	844	846

Poznámka: v přehledu nejsou zahrnuty školy zřizované státem; jejich statistické výkazy jsou nedostupné.

Přehled středních škol a žáků středního vzdělávání

Ve školním roce 2007/2008 poskytovalo střední vzdělání na území Zlínského kraje 85 středních škol a konzervatoří různých zřizovatelů. Úbytek tří škol vzhledem k předchozímu školnímu roku je důsledkem optimalizačního procesu v síti škol zřizovaných ZK. Souhrnný přehled poskytuje následující tabulka.

Tabulka 8 Přehled středoškolského vzdělávání a konzervatoří ve Zlínském kraji ve všech formách vzdělávání ve školách všech zřizovatelů

	Kraj	Soukromník	Církev	Stát	Celkem	
					2007/2008	2006/2007
Počet škol	62	15	4	4	85	88
Žáci celkem 2007/2008	29 226	4 172	846	322	34 566	34 835
Absolventi 2006/2007	7 048	1 159	135	84	8 426	8 880
1. ročník 2007/2008	8 066	1 488	178	86	9 818	9 972

Zdroj ÚIV, u státních škol počty zjištěny dotazem.

Z tabulky je zřejmé, že rozhodující podíl středoškolského studia má Zlínský kraj jako zřizovatel většiny středních škol. Tento stav je trvalý, s minimálními meziročními změnami. Pokles v celkovém počtu žáků o 269 je způsoben demografickým vývojem a zaznamenáváme jej u denní formy vzdělávání středoškolského studia. V denní formě studia středních škol bylo zařazeno 32 872 žáků ve 1 276 třídách. Průměrný počet žáků na třídu je 25,76 (srovnej s hodnotou 25,1 ve školním roce 2006/2007). Při stanovení nejvyššího počtu žáků ve třídě střední školy na 30 je průměrný počet efektivní. Nárůst počtu žáků na třídu je způsoben úbytkem počtu žáků v oborech vzdělání s výučním listem a tím nižším počtem tříd v těchto oborech, ve kterých je také zpravidla menší počet žáků.

Členění středoškolského vzdělávání – školy všech zřizovatelů

Počty žáků v jednotlivých formách a skupinách oborů vzdělání

Počet žáků celkem					
34 566					
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání	
32 872				1 694	
obory s maturitou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitou	obory s výučním listem
25 664	6 888	270	50	1 615	79
bez NS	NS			bez NS	NS
24 278	1 386			394	1 221

Z celkového počtu žáků ve Zlínském kraji tvoří žáci denního studia 95 % všech žáků zařazených do vzdělávání, pouze 5 % žáků studuje v ostatních formách vzdělávání (dálkové, večerní, kombinované nebo distanční). Je předpoklad, že v souvislosti s demografickým poklesem se tento poměr bude měnit a střední školy ve větší míře zaměří svoji pozornost na oblast vzdělávání dospělých. Počet žáků v konzervatořích (konzervatoř J. P. Vejvanovského Kroměříž a Církevní konzervatoř Kroměříž) doplňuje vzdělávací nabídku Zlínského kraje o umělecké obory vzdělávání. Obory středního vzdělávání, kdy výstupem není ani maturitní vysvědčení, ani výuční list, jsou určeny pro žáky segmentu speciálního vzdělávání (obory Praktická škola dvouletá a Praktická škola jednoletá).

Z hlediska celkového počtu žáků v souladu s DZ ZK (2008) ve středním vzdělávání výrazně převažuje studium oborů ukončených maturitní zkouškou s podílem 78,9 % (školní rok 2006/2007 podíl 76,4 %), menší počet žáků s podílem 20,2 % navštěvuje obory vzdělávání ukončené výučním listem (školní rok 2006/2007 podíl 22,8 %). Trend přesouvání středního vzdělávání do oborů ukončených maturitní

zkouškou z předcházejících let tedy pokračuje. Žáci oborů středního vzdělávání představují necelých 0,2 % a konzervatoristé 0,8 % z celkového počtu žáků.

Členění stredoškolského vzdělávání – školy zřizované Zlínským krajem

Počty žáků v jednotlivých formách a skupinách oborů vzdělání

Počet žáků celkem					
29 226					
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání	
28 540				686	
obory s maturitou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitou	obory s výučním listem
22 025	6 305	174	36	621	65
bez NS	NS			bez NS	NS
21 082	943			179	442

Podíl žáků denního studia ve středních školách zřizovaných Zlínským krajem tvoří 97,7 % celku. V ostatních formách studia se vzdělává pouze 2,3 % všech žáků. Celkový počet žáků v oborech vzdělání ukončených maturitní zkouškou 22 646 představuje 77,5 % všech žáků škol zřizovaných Zlínským krajem. V oborech vzdělání s výučním listem je vzděláváno 21,8 % žáků, tedy celkem 6 370 žáků. Žáci konzervatoře a žáci středního vzdělávání tvoří zbývajících 0,7 % celku.

Členění stredoškolského vzdělávání – školy jiných zřizovatelů

Počty žáků v jednotlivých formách a skupinách oborů vzdělání

Počet žáků celkem					
5 340					
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání	
4 332				1 008	
obory s maturitou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitou	obory s výučním listem
3 639	583	14	96	994	14
bez NS	NS			bez NS	NS
3 196	443			215	779

Ve Zlínském kraji jsou jinými zřizovateli středních škol než Zlínský kraj soukromník, církev a stát. Je zajímavé, že podíl žáků denního studia z celku je výrazně nižší (81,1 %) než u škol zřizovaných Zlínským krajem. Ostatní formy navštěvuje 18,9 % žáků z celku. U této skupiny středních škol navštěvuje obory ukončené maturitní zkouškou 4 633 žáků (87,1 %), 597 žáků (11,2 %) se vzdělává v oborech ukončených výučním listem.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou

Dle školského zákona střední vzdělání s maturitní zkouškou získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů gymnázia (čtyř i víceletého), čtyřleté denní formy vzdělávání, nebo dvouletého denního nástavbového studia (nástavbové studium je řešeno samostatně). V případě ostatních forem vzdělávání se délka studia prodlužuje o jeden rok.

Počty žáků v jednotlivých formách a oborech středního vzdělávání s maturitní zkouškou všech zřizovatelů

Počet žáků celkem			
27 279			
Denní forma vzdělávání		OFV	
25 664		1 615	
bez nástavbového studia	nástavbové studium	bez NS	NS
24 278	1 386	394	1 221

gymnaziální obory			obory M		obory L0			
8 169			12 616		3 493			
4leté	6leté	8leté	lycea	ostatní		obory Podnikání	ostatní	
4 303	510	3 356	1 633	10 983		769	617	

Ve školním roce 2007/2008 se v oborech s maturitní zkouškou vzdělávalo dohromady 27 279 žáků všech zřizovatelů ve všech formách studia. V tom je zahrnuto 8 169 žáků gymnázií, 16 503 žáků čtyřletých „maturitních“ oborů a 2 607 žáků nástavbových oborů. Počet žáků je mírně vyšší než v předcházejícím školním roce (27 189 žáků, tj. nárůst o + 90 žáků). Rozdíl je způsoben hlavně růstem počtu žáků gymnázií (+ 79 žáků, z toho čtyřletá gymnázia + 29 žáků tj. nárůst o jednu třídu).

Gymnaziální obory vzdělání

Gymnaziální studium má široký všeobecně vzdělávací charakter. Kromě všeobecného studijního zaměření ve čtyř, šesti a osmiletých oborech studia některá gymnázia ve ZK také nabízí výuku se speciálním zaměřením – ve čtyřletých studijních oborech programování, živé jazyky, tělesná výchova a sportovní příprava. Společně bylo v těchto oborech bylo ve školním roce 2007/2008 233 žáků a dávají 2,9 % z celkového počtu gymnaziálně vzdělávaných žáků.

Ve ZK ve školním roce 2007/2008 vyučovalo gymnaziální obory celkem 16 středních škol. Gymnázium má v názvu školy 15 škol, z toho 13 zřizuje Zlínský kraj, zbývající dvě církev. Gymnázium Valašské Klobouky, Střední škola a Gymnázium Staré Město navíc vyučují ještě další obory M středního vzdělávání, šestiletý obor Gymnázium - humanitní předměty vyučuje i Střední škola KOSTKA s.r.o.. Studium gymnaziálních oborů probíhá výhradně v denní formě vzdělávání.

Celkový počet žáků v v gymnaziálních oborech je vyšší než v předcházejícím školním roce o 79 žáků (u čtyřletých gymnázií o + 29 žáků), přestože celkový počet přijatých žáků ke studiu gymnaziálních oborů je nižší o 101 žáků (u čtyřletých gymnázií o - 124 žáků). Je zřejmé, že důsledky demografického vývoje se začínají projevovat také již u gymnaziálních oborů vzdělávání.

Ostatní maturitní obory vzdělání – obory M a L0 (bez nástavbového studia)

Rovněž u ostatních oborů maturitního vzdělávání lze vysledovat další nárůst počtu žáků oproti předcházejícímu školnímu roku o 81 žáků ve všech formách studia u všech zřizovatelů (16 503 žáků, školní rok 2006/2007 16 422 žáků). Ve srovnání s gymnaziálními obory je nepatrný nárůst i v počtech přijatých žáků do prvního ročníku vzdělávání o + 17 žáků; celkem je v prvním ročníku 4 433 žáků.

Z porovnání výše uvedených údajů s předcházejícím obdobím lze, v souladu s předpoklady DZ ZK (2008), vysledovat další nárůst počtu žáků oborů středního vzdělávání s maturitní zkouškou. Tento nárůst je patrný jak u gymnaziálního vzdělávání, tak odborného vzdělávání. Je však pravděpodobné, že v nadcházejících letech bude limitován nepříznivým demografickým vývojem, který se již projevil poklesem v počtech žáků 1. ročníků gymnaziálních oborů a stagnací počtu žáků stejného ročníku u ostatních maturitních oborů.

Nabídka oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou u škol působících na území Zlínského kraje je zastoupena téměř všemi skupinami oborů, v souladu s požadavky trhu práce. Oborová nabídka byla v souladu DZ ZK (2008) permanentně inovována a aktualizována změnovým řízením. Dynamicky se v posledních letech rozvíjela nabídka oborů skupiny 78 Obecně odborná příprava - Lycea vyučovaná ve školách zřizovaných Zlínským krajem.

Tabulka 9 Obory Obecně odborná příprava - Lyceum ve školách ve Zlínském kraji

	Počet škol 2007/2008	Počet žáků				
		2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
78-42-M/001 Technické lyceum	6	384	530	638	732	784
78-42-M/002 Ekonomické lyceum	4	234	267	324	386	477
78-42-M/003 Pedagogické lyceum	1	x	x	x	x	36
78-42-M/005 Zdravotnické lyceum	2	x	x	60	121	172
78-42-M/006 Přírodovědné lyceum	3	x	x	30	87	164
CELKEM	13	618	797	952	1 326	1 633

Podíl žáků oborů lyceum v roce 2007/2008 představoval 4,96 % celkového počtu žáků DFV středních škol, 6,4 % všech žáků oborů s maturitní zkouškou a 9,9 % žáků čtyřletých oborů s maturitní zkouškou (bez gymnázií). Vzhledem k tomu, že řada lycejních oborů dosud nemá žáky ve všech ročnících (nabíhající obory Zdravotnické a Pedagogické lyceum), je odůvodněný předpoklad dalšího nárůstu počtu i podílu žáků lyceí v nejbližších letech.

Střední vzdělání s výučním listem

Střední vzdělání s výučním listem získá žák úspěšným ukončením vzdělávacích programů v délce tří let denní formy vzdělávání.

V níže uvedené tabulce jsou základní údaje, které ilustrují vývoj počtů žáků v oborech s výučním listem současně s porovnáním s celkovými počty žáků ve všech oborech středního vzdělávání v uplynulých čtyřech školních letech.

Tabulka 10 Vývoj počtu žáků v oborech s výučním listem

	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	Rozdíl celkem
Počty žáků středního vzdělávání	33 390	33 166	32 989	32 550	x
Rozdíl předcházející školní rok	x	- 224	- 177	- 439	- 840
H,E obory s výučním listem (včetně SV)	8 289	7 834	7 517	6 895	x
Rozdíl předcházející školní rok	x	- 455	- 317	- 622	- 1 394
Podíl žáků oborů H a E	24,8 %	23,6 %	22,8 %	21,2 %	x
Rozdíl předcházející školní rok	x	- 1,2 %	- 0,8 %	- 1,6 %	- 3,6 %

Reálný úbytek všech žáků středních škol v denním studiu ve sledovaném období, bez rozdílu dosaženého druhu středního vzdělávání, je 840 žáků, což odpovídá demografickému vývoji. Počty žáků středních škol s ukončeným vzděláním s výučním listem ale klesají výrazně rychleji než s demografickou křivkou. Je zřejmé, že zájem žáků o středoškolské studium se přesouvá do oblastí vzdělávání s maturitní zkouškou, viz výše mírný nárůst počtu žáků „maturitních“ oborů.

Snižování počtů žáků středních škol s ukončeným vzděláním s výučním listem se začíná výrazně projevovat i v počtu absolventů těchto oborů s důsledkem zvýšené poptávky trhu práce, zejména u technických oborů skupiny stavebnictví, strojírenství, zemědělství a některých odvětví elektrotechniky. Vzhledem k nepříznivému vývoji v počtu přijímaných žáků a k očekávanému vývoji v souvislosti s demografickou prognózou koná Zlínský kraj řadu opatření k posílení zájmu o vzdělávání v technických oborech s výučním listem. Jedním z nich je zavedení systému „Podpora řemesel v odborném školství“.

Podpora řemesel v odborném školství

Rada Zlínského kraje dne 4. 6. 2007 usnesením č. 0390/R12/07 schválila systém „Podpora řemesel v odborném školství“ od školního roku 2007/2008 náběhově pro žáky 1. ročníků. Tento motivační nástroj není stipendiem, jedná se o přímou finanční podporu žákům vybraných oborů, která je uvolněna z rozpočtu Zlínského kraje. Podpora je vyplácena přímo žákům měsíčně, jedinou podmínkou pro její poskytování je nulová neomluvená absence v daném měsíci. Podpora není vyplácena během hlavních prázdnin v červenci a v srpnu. Při výši finanční podpory 300 Kč měsíčně v 1. ročníku, 400 Kč měsíčně ve 2. ročníku a 500 Kč měsíčně ve 3. ročníku a za prémii ve výši 1 500 Kč až 5 000 Kč za vyznamenání tak může žák preferovaného oboru za dobu studia získat částku až ve výši 21 000 Kč. Iniciativa podporovat a motivovat žáky nedostatkových oborů vznikla ve ZK, o její životaschopnosti a efektivitě svědčí i zájem z jiných krajů České republiky o tento systém.

Do systému Podpory řemesel v odborném školství ve Zlínském kraji jsou od školního roku 2007/2008 zapojeny obory zámečnický, strojní mechanik, klempíř - strojírenská výroba, obráběč kovů, nástrojař, instalatér, klempíř - stavební výroba, podlahář, tesař a zedník. Díky fungování systému se pokles počtu žáků přijímaných do těchto oborů nejen zastavil, nýbrž přes celkový úbytek 260 žáků přicházejících do středních škol ZK ze základních škol pro školní rok 2008/2009 se počet žáků přijatých do preferovaných oborů zvýšil o 113 žáků oproti předcházejícímu školnímu roku. Do systému je ve ZK ve školním roce 2008/2009 začleněno 782 žáků. Celkový počet přijatých žáků do 1. ročníku preferovaných oborů ve školním roce 2008/2009 je 464 žáků a je dokonce vyšší o 94 žáků, než ve školním roce 2005/2006, tedy před nástupem demografického poklesu. Díky stanovené podmínce se zvýšil zájem žáků o studium, neomluvená absence u žáků podporovaných oborů je velmi výjimečná a příznivě se projevuje na získaných znalostech a dovednostech žáků. Výše finančních prostředků na

podporu uvolněných z rozpočtu Zlínského kraje pro rok 2007 činila 348 000 Kč, v roce 2008 Zlínský kraj na podporu řemesel vyplatil 1 530 000 Kč. Vývoj počtu žáků v podporovaných skupinách oborů je v Příloze, tabulka 4.

2.3.4. Nástavbové studium

Nástavbové studium je určeno pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s výučním listem v příbuzném oboru v délce tří let denní formy vzdělání a je ukončeno maturitní zkouškou. Návaznost oborů vzdělání pro uchazeče přijímané do nástavbového studia stanoví vláda nařízením. Nástavbové studium v DFV trvá dva roky, délka dálkového a večerního vzdělávání je nejvýše o jeden rok delší.

V DZ ZK (2008) uvedené zastoupení stupňů středního vzdělávání předpokládá zachovat 27% podíl žáků NS přijímaných do denní formy vzdělávání z počtu absolventů oborů středního vzdělání s výučním listem. Tato úroveň již byla překročena, když ve školním roce 2006/2007 to bylo 30,1 % žáků a v roce 2007/2008 34,7 % žáků. Diskutabilní je v této souvislosti značné zvýšení úspěšnosti přijímání, když ve školním roce 2007/2008 se přihlásilo do DFV studia 1 107 žáků; z nich bylo přijato 71,0 % uchazečů, v předchozím školním roce jen 60,6 %.

Tabulka 11 Počty žáků nástavbového studia podle forem vzdělávání, zřizovatele a okresů ve školním roce 2007/2008

Zřizovatel / Okres	Denní	Dálková	Večerní	Distanční	Celkem
Zlínský kraj	943	408	34	0	1 385
Soukromník	443	655	124	0	1 222
Celkem	1 386	1 063	158	0	2 607
Kroměříž	306	440	0	0	746
Uherské Hradiště	330	226	139	0	695
Vsetín	381	168	0	0	549
Zlín	369	229	19	0	617

Ve srovnání s předcházejícím školním rokem se zřetelně zvýšil počet žáků nástavbového studia ve všech formách vzdělávání o 137, tj. o 5,5 %, přitom stejná relace školních roků 2006/2007 a 2005/2006 činila nárůst jen o 1 %. Nárůst je převážně na vrub OFV, zejména dálkové formy, když počet žáků ve DFV zůstává setrvale téměř na stejné úrovni.

Z pohledu zastoupení skupin oborů vzdělávání byl zájem výrazně vychýlen ve prospěch oboru Podnikání. Ve všech formách vzdělávání v NS jej studovalo celkem 1 819 žáků, tj. 69,8 % z celkového počtu 2 607 žáků; přitom podíl v OFV dosáhl prakticky 87 %. Tato zřejmá nevyváženost se následně odráží v nižší míře úspěšnosti uplatnění absolventů tohoto oboru na trhu práce.

Z pohledu zřizovatele je počet studujících zhruba stejný s rozdílem 163 ve prospěch škol zřizovaných Zlínským krajem. Naproti tomu se pozvolna zvyšují rozdíly mezi formami vzdělávání. Školy zřizované Zlínským krajem nabízejí ve větší míře studium v DFV s podílem 68 % (srovnej 2006/2007 = 65 %), naopak v OFV (dálkové a večerní) mají vyšší podíl 87 % studujících školy soukromé (srovnej 2006/2007 = 66 %).

Z geografického hlediska je stále tato forma vzdělávání nejčetnější v okrese Kroměříž, avšak rozdíly mezi okresy se vyrovnávají. Nárůst je stejným dílem ve školách zřizovaných Zlínským krajem nebo soukromým subjektem při poklesu v okrese Zlín a výrazném nárůstu v okrese Vsetín.

2.3.5. Ostatní formy středního vzdělávání

Formy středního vzdělávání v jiné než denní formě, jsou souhrnně označovány jako ostatní formy studia a školský zákon je definuje jako večerní, dálkové, distanční a kombinované. OFV jsou určeny zejména pro ekonomicky aktivní uchazeče, kteří studují při zaměstnání a potřebují dosáhnout potřebnou kvalifikaci pro výkon svého povolání nebo získat doklad o kvalifikaci potřebné k založení živnosti. Dosažením vyššího vzdělání mají absolventi také větší možnosti uplatnění na trhu práce. Komparativní výhodou středních škol při zajištění výuky v ostatních formách vzdělávání je možnost využívání svého personálního a materiálního zázemí.

Tabulka 12 Počet žáků středního vzdělávání v OFV ve školním roce 2007/2008

Stupeň vzdělání	Dálkové	Večerní	Distanční	Kombinované	Celkem
Střední vzdělání s maturitou - obory M	50	81	177	0	308
Střední vzdělání s maturitou - obory L	1 149	158	0	0	1 307
Střední vzdělání s výučním listem - obory H	79	0	0	0	79
Celkem	1278	239	177	0	1 694

Počet žáků studujících žáků v ostatních formách studia ve srovnání s předcházejícím školním rokem stoupl o 133 žáků, tzn. o 8,5 % a nahradil tak dřívější pokles vůči školnímu roku 2005/2006. Meziroční změny u jednotlivých forem jsou nepravidelně kolísavé. Největší nárůst je u dálkové formy, kde se počet studujících zvýšil o 159 žáků, tedy o 14,2 %, v distanční a večerní formě dochází jen k nepatrným změnám. V kombinované formě klesl počet studujících ze 24 žáků na nulu. Při srovnání z hlediska oborů je největší rozdíl u skupiny oborů L, kde počet studujících stoupl o 12%, u skupiny oborů M a H jsou rozdíly minimální.

2.3.6. Příjímáčí řízení

Příjímáčí řízení pro školní rok 2007/2008 probíhalo ve dvou kolech, ve kterých ředitelé škol hodnotili uchazeče podle

- hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání,
- výsledků hodnocení dosaženém při talentové zkoušce, je-li stanovena,
- výsledků hodnocení dosaženém při přijímáčí zkoušce, je-li stanovena,
- dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče.

Následující tabulka má dvě části. V první části je přehled o počtech přijatých uchazečů v prvním kole přijímáčího řízení v členění podle stupně středního vzdělání a vzdělávání v konzervatořích. Údaje jsou porovnány s výsledky statistického zjišťování v předcházejících letech. Ve druhé je kvantifikovaný průběh aktuálního přijímáčího řízení.

Tabulka 13 Přehled výsledků přijímáčího řízení v letech 2004 až 2008

Obory vzdělání	Obory Gymnázia			Gymnázia celkem	Ostatní obory s MZ	Obory s MZ celkem	Obory s VL	Konzervatoře	Obory SŠ celkem
	4 letá	6 letá	8 letá						
Přijato	1 000	92	447	1 539	4 056	5 595	2 320	59	7 974
2004/2005	1 075	91	446	1 612	3 880	5 492	2 016	53	7 561
2006/2007	1 211	92	450	1 753	3 742	5 495	2 088	52	7 635
2007/2008	1 000	105	458	1 563	3 860	5 423	1 913	52	7 388
2008/2009	1 036	96	429	1 561	3 852	5 413	1 764	66	7 243
Přihlášeno									
2008/09	1 225	129	660	2 014	4 614	6 628	1 872	112	8 612
„Převis“ *)	189	33	231	453	762	1 215	108	46	1 369
Přijetí / přihlášení	84,6 %	74,4 %	65,0 %	75,5 %	83,3 %	81,7 %	94,2 %	58,9 %	84,1 %
Přijetí k 22.8.2008	1 079	91	430	1 600	4 164	5 764	2 012	57	7 833
Rozdíl **)	43	- 5	1	39	312	351	248	- 9	590

Zdroj UIV; řádek „Přijato k 22. 8. 2008“ vlastní zjišťování

*) Převis - rozdíl mezi počtem podaných přihlášek a počtem přijatých uchazečů v 1. kole přijímáčího řízení

**) Rozdíl - diference mezi přijatými uchazeči po 1. kole přijímáčího řízení a přijatými uchazeči k datu 22. 8. 2008

Z uvedených údajů lze vysledovat:

- Meziroční úbytek přijatých žáků v prvním kole přijímáčího řízení u oborů ukončených maturitní zkouškou je minimální a kopíruje v podstatě situaci z předcházejících let. Zajímavý je mírný nárůst počtu přijatých uchazečů ve čtyřletém gymnáziu a naopak pokles přijatých žáků u víceletých gymnázií. Pokles počtu přijatých žáků do oborů s výučním listem (- 149) a celkový pokles přijatých žáků do všech oborů středních škol (- 145) kopíruje nepříznivý demografický vývoj v počtu osob odpovídající věkové skupiny.
- Úspěšnost žáků v prvním kole přijímáčího řízení. Poměr přijatých žáků středních škol do oborů vzdělání ukončených maturitní zkouškou je 81,7 % (dtto 2007/2008 79,6 %), u oborů vzdělávání ukončených výučním listem je 94,2 % (dtto 2007/2008 90,6 %). U čtyřletých gymnázií je procento

úspěšnosti přijetí 84,6 % (dtto 2007/2008 82,2 %). Celková úspěšnost přijetí při přijímacím řízení do středních škol 84,1 % (77,1 %) v prvním kole přijímacího řízení ukazuje na uvážený výběr uchazečů o zvolený obor vzdělávání a rovnoměrnou oborovou nabídku ze strany středních škol. Zároveň ukazuje na vysokou funkčnost stávajícího legislativního modelu při přijímacím řízení.

- Počty přijatých uchazečů v dalších kolech přijímacího řízení. Zájem uchazečů v dalších kolech PŘ se částečně přesouvá do oblasti oborů ukončených výučním listem – počet přijatých uchazečů je výrazně větší, než převis v prvním kole PŘ. Z odlišných hodnot „Převisu“ uchazečů v prvním kole přijímacího řízení (1369) a počtu přijatých uchazečů v dalších kolech (590) je zřejmý fakt, že 779 uchazečů nepodal přihlášku v dalším kole přijímacího řízení (alespoň ne do 22. 8. 2008), přestože nebyli v jeho prvním kole úspěšní.
- Počet odevzdaných přihlášek k dennímu studiu ve středních školách (bez víceletých gymnázií) je 7 823, tzn. o 1 408 vyšší, než počet žáků vycházejících z devátých tříd ZŠ ve Zlínském kraji ve školním roce 2007/2008 je 6 415 (údaj není uveden v tabulce). Uvedený rozdíl je ovlivněn více příčinami. Především je to zájem uchazečů o studium z jiných krajů na školách s nabídkou oborů, které nejsou v těchto krajích vyučovány – Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž, Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, SŠ-COP technické Uherský Brod (obory Rytec kovů, Puškař), SUPŠ Uherské Hradiště a SUPŠ sklářská Valašské Meziříčí. Dalšími jsou zájem uchazečů o změnu oboru vzdělání již v průběhu nebo zájem o získání dalšího oboru vzdělání.

2.4. Vyšší odborné vzdělávání

2.4.1. Vyšší odborné školy

Významnou součástí nabídky terciárního vzdělávání představují ve Zlínském kraji vyšší odborné školy. V kraji je možné získat vyšší odborné vzdělání na 11 VOŠ. Z tohoto počtu je sedm škol zřizovaných krajem, zbývající čtyři jsou soukromé.

Rozmístění VOŠ v územním obvodu Zlínského kraje je relativně rovnoměrné, v každém okrese jsou alespoň dvě VOŠ:

- okres Zlín – čtyři školy (Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín, Vyšší odborná škola filmová Zlín, s.r.o., Zlínská soukromá vyšší odborná škola umění, o.p.s.)
- okres Uherské Hradiště – dvě školy (Vyšší odborná škola právní, s.r.o., Obchodní akademie, Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Uherské Hradiště)
- okres Kroměříž – tři školy (Vyšší odborná škola potravinářská a Střední průmyslová škola mlékárenská Kroměříž, Střední škola podnikatelská a Vyšší odborná škola, s.r.o.)
- okres Vsetín – dvě školy (Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín, Obchodní akademie a Vyšší odborná škola Valašské Meziříčí)

Vzhledem k předešlému školnímu roku, kdy na všech VOŠ studovalo celkem 1 260 studentů, došlo ve školním roce 2007/2008 k mírnému navýšení počtu studentů. Ve všech formách studia studovalo celkem 1 300 studentů, z toho v denní formě studia 1 063 a v dálkové 237 studentů.

Nejvíce studentů VOŠ je v okrese Kroměříž (484), následují okresy Zlín (388), Uherské Hradiště (286) a Vsetín (142). Na VOŠ zřizovaných Zlínským krajem studovalo 61% ze všech studentů (793) a zbývajících 39% studentů (507) navštěvovalo soukromé VOŠ.

Vzdělávací nabídka zahrnuje celkem 21 oborů se zaměřením ekonomickým (8), uměleckým (7), zdravotnickým (2) a po jednom oboru gastronomickém, pedagogickém, potravinářském a právním. Proti minulému školnímu roku nebyla nabízena Analýza potravin na VOŠ potravinářské a Střední průmyslové škole mlékárenské Kroměříž ani 3letý obor Diplomovaná všeobecná sestra na Střední zdravotnické škole a VOŠ zdravotnické Vsetín. Naopak Střední škola podnikatelská a Vyšší odborná škola, s.r.o. rozšířila svoji nabídku o obor Daňová a finanční správa v denní i dálkové formě studia.

Nejvíce studentů studuje obory zaměřené na ekonomiku a administrativu (549 studentů, což je 42,2% ze všech studentů VOŠ), dále následuje pedagogika, učitelství a sociální péče (180 studentů), zdravotnictví (156 studentů), právo, právní a veřejnosprávní činnost, umění a užité umění (v každé skupině oborů 132 studentů), gastronomie, hotelnictví, turismus (90 studentů) a poslední skupinou oborů je potravinářství a potravinářská chemie (61 studentů).

V tomto školním roce bylo ke studiu na VOŠ přijato o 34 uchazečů více než v roce předchozím, což je způsobeno zejména otevřením dálkové formy studia oboru Daňová a finanční správa na Střední škole podnikatelské a Vyšší odborné škole, s.r.o.. Zaniklé obory Analýza potravin a Diplomovaná všeobecná sestra (3letý obor) neměly žádný vliv na počet studentů přijatých ke studiu, protože ani ve školním roce 2006/2007 nebyly tyto obory otevřeny.

Ve srovnání s počty absolventů ve školním roce 2007/2008 došlo ke zřetelnému navýšení počtu studentů v jednotlivých oborech. Celkově VOŠ absolvovalo 259 studentů, ale přijato bylo 577 uchazečů. Studium v DFV ukončilo 112 absolventů a první ročník začalo navštěvovat 453 studentů, v OFV pak ukončilo studium 147 absolventů a nastoupilo 124. Z toho vyplývá, že většina studentů dálkové formy studia školu absolvuje a studium končí spíše studenti denní formy vzdělávání. Řada studentů totiž v průběhu studia přechází po úspěšném složení přijímacích zkoušek na vysokou školu. Podrobnější údaje jsou uvedeny v Příloze, tabulka 6.

Situace v jednotlivých skupinách oborů:

- ekonomika a administrativa (89 absolventů a 289 přijatých),
- pedagogika, učitelství a sociální péče (45 absolventů a 77 přijatých),
- umění a užité umění (39 absolventů a 63 přijatých),
- zdravotnictví (19 absolventů a 56 přijatých),
- právo, právní a veřejnosprávní činnost (11 absolventů a 50 přijatých),
- gastronomie, hotelnictví, turismus (37 absolventů a 17 přijatých).
- potravinářství a potravinářská chemie (19 absolventů a 25 přijatých).

Vyšší odborné školy realizující bakalářské studijní programy na základě dohod s vysokými školami:

- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Obchodní akademie Tomáše Bati a VOŠ ekonomická Zlín
Střední zdravotnická škola a VOŠ zdravotnická Zlín
VOŠ potravinářská a SPŠ mlékárenská Kroměříž
VOŠ pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola
Kroměříž
Vyšší odborná škola filmová Zlín, s.r.o.
- Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
Obchodní akademie a VOŠ, Valašské Meziříčí
Obchodní akademie a VOŠ Uherské Hradiště
Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Uherský
Brod

2.4.2. Konzervatoře

Vzdělávání v konzervatoři dále rozvíjí znalosti, dovednosti a schopnosti žáka získané v základním a základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon uměleckých činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. K 30. 9. 2007 byly ve Zlínském kraji zřizovány dvě konzervatoře, které zajišťují vzdělávání v šestiletých oborech hudba a zpěv. Zřizovateli jsou Zlínský kraj a Synodní rada Českobratrské církve Evangelické.

Vývoj ve vyučovaných uměleckých oborech je dlouhodobě stabilizovaný s minimálními meziročními změnami jak v celkovém počtu žáků (vůči školnímu roku 2006/2007 méně o 4 %), tak zejména v počtu přijatých žáků. Rozdílné jsou ale meziroční změny v počtu absolventů (vůči školnímu roku 2006/2007 méně o 10 %), logicky odvislé od výsledné úspěšnosti studia.

2.5. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

2.5.1. Speciální mateřské školy

Ve Zlínském kraji je osm mateřských škol samostatně zřízených pro děti se zdravotním postižením. Sedm z nich je zřízených krajem a jedna je soukromá. Jedna MŠ je specializovaná na zrakově postižené, tři na mentálně postižené. Mateřská škola pro zrakově postižené, Zlín a Speciální mateřská škola Klubičko, s.r.o. jsou zřízeny jako samostatné, ostatní jsou součástí speciálních základních škol. Speciální mateřské školy, včetně MŠ zřízených při zdravotnických zařízeních navštěvovalo ve školním roce 2007/2008 dohromady 129 dětí. Tento počet se v posledních letech meziročně zvyšoval v rozmezí 3 až 5 %.

2.5.2. Speciální základní školy

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří nejsou zařazeni do speciálních tříd běžných ZŠ a ani individuálně integrováni, plní povinnou školní docházku na speciálních základních školách. V těchto školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením lze pozorovat postupné snižování počtu žáků základních škol praktických, což je způsobeno především stále častější integrací žáků s lehkým mentálním postižením do běžných základních škol. Pozvolné narůstání počtu žáků s těžším zdravotním postižením v základních školách speciálních, případně výjimečně i praktických, vyplývá z legislativního požadavku jejich vzdělávání.

Tabulka 14 Počet zřízených speciálních škol, tříd a žáků ve školním roce 2007/2008

	Typ školy/školského zařízení	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
	Počet příspěvkových organizací	4	4	6	8	22
Počet škol	ZŠ praktická	4	4	6	6	20
	ZŠ speciální	3	3	0	5	11
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	2	1	2	1	6
	přípravný stupeň ZŠ	2	2	2	3	9
Počet tříd	ZŠ praktická	26	23	55	33	137
	ZŠ speciální	13	15	0	22	50
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	-	-	-	-	-
	přípravný stupeň ZŠ	1	1	1	1	4
Počet žáků	ZŠ praktická	227	200	442	273	1 142
	ZŠ speciální	85	95	0	143	323
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	60	12	25	121	218
	přípravný stupeň ZŠ	9	2	4	3	18

2.5.3. Speciální střední školy

Mezi speciální střední školy patří odborná učiliště, která poskytují odbornou přípravu v oborech středního vzdělání s výučním listem, praktické školy připravující žáky pro výkon jednoduchých činností a speciální školy pro smyslově postižené poskytující vzdělávání smyslově postiženým žákům, kteří se nemohou vzdělávat společně se žáky ostatních středních škol. Ve středních školách při výchovných ústavech jsou vzdělávání žáci, kterým byla soudem nařízena ústavní nebo ochranná výchova.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávali ve školním roce 2007/2008 ve speciálních středních školách (většinou více škol tvoří jeden právní subjekt) zřizovaných ZK a MŠMT.

Zlínský kraj

Odborné učiliště a Praktická škola Zlín - Klečůvka

Odborné učiliště a Základní škola praktická Holešov

Odborné učiliště Kelč

Odborné učiliště a Praktická škola Kroměříž (k 1. 7. 2008 sloučeno se Střední školou hotelovou a služeb Kroměříž)

Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola Zlín

Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí, Vsetínská 454

Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, střední škola a školní jídelna, Střílky, Zámecká 107

Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Chvalčov, U Revíru 47

Počet středních škol poskytujících vzdělávání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se proti předchozímu školnímu roku nezměnil. Dohromady se v těchto školách ve školním roce 2007/2008 v odpovídajících oborech středního vzdělání vzdělávali 764 žáci. Ve skupině oborů E s výučním listem to bylo 714 žáků a ve skupině oborů C 50 žáků. V posledních letech je v případě oborů E patrné postupné snižování celkového počtu žáků s meziročním úbytkem 2 až 5 %, zatímco v případě oborů C je počet žáků stabilní.

Kromě vzdělávání ve speciálních středních školách probíhá speciální vzdělávání také ve středních školách a středních odborných učilištích v celém Zlínském kraji.

2.5.4. Integrace

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami prošlo v posledních letech v souvislosti se změnami školské legislativy zásadní proměnou. Nejvýznamnější koncepční změnou je skutečnost, že vzdělávání dětí, žáků a studentů s různými typy zdravotního postižení přestalo být doménou speciálního školství a v souvislosti s integračními trendy se stalo záležitostí všech typů škol.

Integrovaný žák je v důsledku rozsahu a závažnosti svého postižení zařazen do režimu speciálního vzdělávání. Zařazení žáka se zdravotním postižením provádí ředitel školy na základě doporučení školského poradenského zařízení a souhlasu zákonného zástupce žáka či zletilého žáka samotného.

Integrace dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá ve ZK, obdobně jako v celé České republice, ve dvou formách – formou skupinové integrace a individuální integrace.

Péče o postižené děti v běžných mateřských školách

Děti se zdravotním postižením jsou v běžných mateřských školách zařazovány buď do speciálních tříd nebo jsou individuálně integrovány. Ve Zlínském kraji z celkového počtu 304 mateřských škol jich 22 pečovalo ve 27 speciálních třídách celkem o 307 postižených dětí. Do individuální integrace postižených dětí v běžných třídách bylo ve školním roce 2007/2008 zapojeno 68 MŠ v kraji, přičemž integrováno bylo celkem 164 dětí s různými typy postižení. Jejich počty dle jednotlivých typů postižení ukazuje tabulka 7 v Příloze.

Péče o postižené žáky v základních školách

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v běžných ZŠ obdobným způsobem jako u předškolního vzdělávání. Jejich integrace se uskutečňuje ve dvou formách, skupinovou nebo individuální integrací. Ve školním roce 2007/2008 bylo ve Zlínském kraji na devíti základních školách zřízeno celkem 27 speciálních tříd. V nich se vzdělávalo celkem 288 žáků. Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními se daří zajistit, aby do těchto tříd byly zařazovány pouze děti, které ani za předpokladu individuálního přístupu a péče není vhodné umístit do běžných tříd. Individuální integrací se zabývalo 201 ZŠ z celkového počtu 233; do běžných tříd ZŠ bylo takto zařazeno celkem 1630 žáků. Z uvedených čísel je patrné, že individuální integrace se na základních školách stává obvyklou záležitostí. Náležitě proškolení učitelé ve spolupráci se školským poradenským zařízením dokážou vytvořit pro handicapovaného žáka odpovídající podmínky. Počty integrovaných žáků podle typu postižení ukazuje tabulka 7 v Příloze.

Žáci se zdravotním postižením na běžných typech středních škol

Individuální integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se ve Zlínském kraji úspěšně rozvíjí i v běžných třídách středních škol. Zde se zvláště dobře uplatňují zejména žáci s tělesným a zrakovým postižením. Podle statistických údajů za školní rok 2007/2008 bylo ve Zlínském kraji ve středních školách integrováno celkem 51 žáků s různými typy postižení, což je o 12 více než v minulém školním roce.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Ve školním roce 2007/2008 vzdělávání mimořádně nadaných probíhalo ve Zlínském kraji obdobně jako v předchozím školním roce. V MŠ bylo vzděláváno 22 mimořádně nadaných dětí, v ZŠ celkem 41 a na gymnáziích čtyři mimořádně nadaní žáci. Koordinátorem aktivit péče o mimořádně nadané je Pedagogicko-psychologická poradna Kroměříž, která metodicky vede ostatní poradny v kraji. Spolu s Institutem pedagogicko psychologického poradenství Praha zajišťuje vzdělávání učitelů v této problematice a distribuci metodických materiálů.

2.6. Vzdělávání cizinců

Se vstupem České republiky do Evropské unie a také vlivem dalších skutečností každoročně pozvolna narůstá počet dětí a žáků s cizí státní příslušností. Tito žáci tvoří v základních a středních školách stále poměrně nízké procento z celkového množství vzdělávaných. Ke zvyšování počtu vzdělávaných cizinců dochází zejména u žáků z Mongolska a Vietnamu. Ve školním roce 2007/2008 byl v rámci

meziroční změny patrný pokles cizinců o 1 % v základních školách. Střední školy naopak vykazovaly nárůst počtu cizinců o 13 %.

Krajský úřad ve spolupráci se zřizovateli škol a školských zařízení zajišťuje pro žáky, kteří jsou dětmi osoby se státní příslušností jiného členského státu EU, bezplatnou přípravu k začlenění do základního vzdělávání zahrnující výuku jazyka českého a podle možností podporu výuky mateřského jazyka a kultury země jeho původu. Ve Zlínském kraji jsou k plnění tohoto úkolu určeny čtyři základní školy, v každém okrese vždy jedna.

Stabilizovaný stav ve vzdělávání cizinců, který odráží celkově velmi malý vliv mezistátní migrace osob na demografický vývoj ve Zlínském kraji, dokládají rovněž jejich podíly na celkovém počtu žáků (ZŠ 0,6 % a SŠ 0,6 %) a podrobnější údaje v tabulce 8 v Příloze.

2.7. Základní umělecké vzdělávání

V základním uměleckém vzdělávání působilo ve ZK ve školním roce 2007/2008 celkem 26 základních uměleckých škol, z toho 20 zřizovaných Zlínským krajem, dvě zřizované obcemi a čtyři zřizované soukromým subjektem. Oproti minulému školnímu roku došlo k rozšíření sítě soukromých základních uměleckých škol zřízením Slovácké základní umělecké školy, s.r.o. v Uherském Hradišti. Zlínský kraj je pokryt hustou sítí základních uměleckých škol a jejich poboček tzv. míst, kde se uskutečňuje vzdělávání. Základní umělecké vzdělávání tak bylo poskytováno na 136 místech (ve školním roce 2006/2007 jen 114 míst), z toho 97 u ZUŠ zřizovaných Zlínským krajem, 10 u ZUŠ zřizovaných obcemi a 29 u soukromých ZUŠ.

I přes nepříznivý demografický vývoj je v posledních letech počet žáků se zájmem o základní umělecké vzdělávání rostoucí. Ve školním roce 2007/2008 navštěvovalo základní umělecké školy ve Zlínském kraji celkem 15 215 žáků (včetně dospělých, kteří jsou současně žáky středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol v denní formě studia, tzn. 69 těchto dospělých žáků). Ve srovnání s minulým školním rokem, kdy základní umělecké školy navštěvovalo 14 451 žáků, došlo k navýšení o 764 žáků, tj. o cca 5 %. Celková kapacita základních uměleckých škol 17 835 žáků byla naplněna na 85,3 %, z toho u škol zřizovaných krajem byla kapacita 14 825 žáků naplněna na 90,8 %, u škol zřizovaných obcemi byla kapacita 660 žáků naplněna na 93,5 % a u soukromých škol byla kapacita 2 350 žáků naplněna na 48,6 %.

Počet základních uměleckých škol, poboček v kraji a nejvyšší povolené počty žáků byly pro školní rok 2007/2008 s ohledem na demografický vývoj dostačující.

Výuka v ZUŠ probíhá formou přípravného studia, základního studia a základního s rozšířeným počtem vyučovacích hodin ve dvou stupních. Tradičně je největší zájem vykazován o studium základní, a to v I. stupni, který navštěvovalo 13 411 žáků, cca 88 % z celkového počtu žáků. Možnost vzdělávat se v základních uměleckých školách mají rovněž dospělí, na které se nevztahuje financování ze státního rozpočtu, tedy ti, kteří nejsou současně žáky středních škol, konzervatoří a vyšších odborných škol v denní formě studia. Tuto možnost využilo 27 dospělých zájemců o základní umělecké vzdělávání, tedy o 12 více než v předcházejícím školním roce.

Základní umělecké školy nabízejí možnost se vzdělávat ve čtyřech uměleckých oborech, hudebním, tanečním, výtvarným a literárně-dramatickém oboru. Největší zájem byl o hudební obor, dále s dosti velkým odstupem o obor výtvarný, následně taneční a nejméně navštěvovaným oborem je obor literárně-dramatický. Ve srovnání s uplynulým školním rokem v rámci celkového zvýšení počtu žáků ZUŠ došlo ve třech oborech k navýšení žáků, a to v hudebním, tanečním a literárně-dramatickém oboru, jen u výtvarného oboru počet zájemců klesl. Podrobnější údaje jsou v Příloze tabulka 9.

Základní umělecké vzdělávání je poskytováno dle platných učebních plánů MŠMT, a to do doby nabytí platnosti Rámcového vzdělávacího programu základní uměleckého vzdělávání. Ve školním roce 2007/2008 pokračovala spolupráce partnerských škol (za Zlínský kraj jsou to ZUŠ Uherské Hradiště, ZUŠ Hulín a Soukromá ZUŠ Harmonie, s.r.o.) s koordinačním týmem Výzkumného ústavu pedagogického, který byl pověřen zpracováním RVP základního uměleckého vzdělávání. Byla zahájena první fáze ověřování možností tvorby školních vzdělávacích programů podle pracovní verze RVP základního uměleckého vzdělávání a na závěr školního roku byla odevzdána partnerskými školami kompletní verze školních vzdělávacích programů, které budou následně vyhodnoceny. Harmonogram prací předpokládá povinnost učit podle vlastního školního vzdělávacího programu pro všechny základní umělecké školy od školního roku 2011/2012.

Součástí vzdělávacího procesu na základních uměleckých školách byla organizace řady veřejných koncertů, výstav výtvarných prací, vystoupení žáků i pedagogických pracovníků. Školy spolupracují s řadou organizací a aktivně se zapojují do kulturního života daného regionu. Silným motivačním prostředkem v základním uměleckém vzdělávání je účast na soutěžích např. vyhlášených MŠMT, na kterých žáci základních uměleckých škol ze Zlínského kraje každoročně získávají řadu ocenění.

2.8. Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání bylo ve školním roce 2007/2008 zabezpečováno pěti jazykovými školami s právem státní jazykové zkoušky, které jsou zřizovány Zlínským krajem, a to ve Zlíně, Uherském Hradišti, Uherském Brodě, Vsetíně a Valašském Meziříčí.

Jazykové vzdělávání se uskutečňuje v různě zaměřených kurzech následujícího typu – základní, střední, přípravný, konverzační a speciální. Výuka v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky ve Zlínském kraji probíhala v rámci 97 kurzů, což je o 26 kurzů méně než ve školním roce 2006/2007. Kurzy byly navštěvovány 1 188 posluchači, tzn. oproti loňskému školnímu roku o 111 posluchačů méně. V posledních letech lze sledovat klesající tendenci návštěvnosti jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky.

Do činnosti jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky spadá příprava ke státním jazykovým zkouškám a pořádání státních jazykových zkoušek. Ve školním roce 2007/2008 úspěšně složilo státní jazykovou zkoušku 49 zájemců, z toho většina základní státní jazykovou zkoušku a jen 4 všeobecnou jazykovou zkoušku. Největší zájem byl projeven o složení státní jazykové zkoušky z anglického jazyka a následně německého jazyka.

Jazykové vzdělávání bylo organizováno i formou jednoletých kurzů cizích jazyků s denní výukou, které bylo nabízeno čtyřmi jazykovými školami s právem státní jazykové zkoušky a 10 soukromými subjekty (tzn. o pět více než v předešlém školním roce). Jednoletých pomaturitních kurzů cizích jazyků s denní výukou absolvovalo celkem 198 posluchačů. Oproti minulému školnímu roku byl zaznamenán pokles o 24 posluchačů jednoletých pomaturitních kurzů.

Alternativním řešením možnosti rozšíření nabídky cizích jazyků je výuka vybraných předmětů v cizím jazyce. Ve Zlínském kraji je povolena výuka vybraných předmětů v cizím jazyce ve třech školách, z toho ve dvou školách ve školním roce 2007/2008 probíhala aktivně.

Školy zřizované Zlínským krajem

- Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín
Škola má povolenou výuku předmětu Dějepis ve francouzském jazyce. Počet vzdělávaných žáků ve školním roce 2007/2008 byl 16. Rozhodnutím MŠMT ze dne 9. ledna 2008 byla škole povolena výuka předmětů Matematika a Zeměpis ve francouzském jazyce s účinností od 1. září 2008.
- Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy a Jazyková škola Valašské Meziříčí
Škola má povolenou výuku předmětů Číslicová technika, Technické vybavení počítačů v anglickém jazyce. Počet vzdělávaných žáků ve školním roce 2007/2008 byl v obou předmětech 30.

2.9. Zájmové vzdělávání - školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání je zabezpečováno školskými zařízeními, zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení, kterými jsou střediska volného času, školní družiny a školní kluby.

Střediska volného času

SVČ pracují s dětmi, žáky, studenty, pedagogickými pracovníky a dalšími osobami široké veřejnosti, kterým nabízejí širokou řadu různorodých aktivit pro smysluplné využití volného času, souběžně s prevencí sociálně patologických jevů, s oblastí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a ruku v ruce s poptávkou a novými trendy. Aktivity jsou nabízeny formou pravidelné nebo příležitostné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, tábtorové činnosti, osvětové činnosti a v poslední době vítanou formou otevřené nabídky spontánních činností.

Ve Zlínském kraji poskytovalo zájmové vzdělávání ve školním roce 2007/2008 celkem 21 SVČ, která jsou zřizována jako samostatné příspěvkové organizace jednotlivými obcemi. Síť středisek volného času a jejich nabídka byla dostatečná a vyhovující poptávce.

Střediska volného času provozovala 1 336 zájmových útvarů, tzv. kroužků s celkovým počtem 16 475 účastníků pravidelné činnosti. Z celkového počtu účastníků se pravidelné činnosti účastnilo 13 808 dětí, žáků a studentů ve věku do 18 let, zbývajících 2 667 byli dospělí zájemci o pravidelné aktivity. Oproti loňskému roku lze konstatovat vzestupnou tendenci v počtu zájmových útvarů i jejich účastníků, přičemž počet účastníků vzrostl o 864 tj. 5,5%.

V rámci další činnosti SVČ se zapojilo 253 119 účastníků do příležitostných akcí, 5 432 účastníků do táborových akcí a akcí spojených s pobytem a 47 896 účastníků se zapojilo do ostatních činností (osvětová, informační, individuální, spontánní a ostatní). I přes nepříznivý demografický vývoj vykazují statistické údaje v posledních letech rostoucí zájem o pestrou nabídku činností středisek volného času, s výjimkou táborových a pobytových akcí, kde je v posledních letech zaznamenán pokles.

Školní družiny a školní kluby jako školská zařízení pro zájmové vzdělávání mají za úkol i cíl především smysluplné využívání volného času žáků. Pracují podle vlastních školních vzdělávacích programů.

Školní družiny

Školní družina je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy a činnost vykonává ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. V návaznosti na pracovní vytížení rodičů žáků stále roste počet žádostí o přijetí žáků do ŠD. Školy se snaží vyjít rodičům vstříc, upravují a zařizují nové prostory pro činnost družin a současně stále zlepšují podmínky pro kvalitní práci vychovatelek. Ve školním roce 2007/2008 byla do rejstříku škol a školských zařízení zapsaná nová školní družina u ZŠ a MŠ Vítonice a 17 základních škol žádalo o zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků ve ŠD.

Školní kluby

ŠK jsou přednostně určeny pro žáky druhého stupně základních škol, žáky nižšího stupně víceletých gymnázií. Díky kvalitní a poutavé nabídce aktivit daří zapojovat stále vyšší počet starších žáků do akcí pořádaných školními kluby, ať už jsou to pravidelné činnosti, akce pobytové krátkodobé i dlouhodobé nebo činnosti příležitostné. Ve školním roce 2007/2008 byly do rejstříku škol a školských zařízení zapsány dva nové školní kluby, u ZŠ Bánov a u Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži.

3. Školská zařízení a školské služby

2.1. Výchovná zařízení

Ve Zlínském kraji ve školním roce 2007/2008 bylo celkem 15 výchovných zařízení – 12 dětských domovů zřizovaných Zlínským krajem a tři výchovné ústavy, které zřizuje MŠMT. Ve ZK se nenachází žádný diagnostický ústav. Spádovými diagnostickými ústavami byly v daném školním roce DÚ v Brně a Dětský DÚ Olomouc, Svatý Kopeček.

Dětské domovy

Dětské domovy jsou určeny pro děti a mládež ve věku od tří do 18 let. Ve Zlínském kraji působí 12 dětských domovů rodinného typu a všechny jsou zřizovány Zlínským krajem. Celková lůžková kapacita k 31. 10. 2007 činila 292 lůžek, konkrétně viz Příloha, tabulka 11.

V současné době podmínky ve všech dětských domovech odpovídají platným právním předpisům. Rovněž materiální vybavení objektů dětských domovů Zlínského kraje je na velmi dobré úrovni. V průběhu školního roku 2007/08 byla zahájena rekonstrukce objektů Dětský domov Vizovice a Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola Zlín. V porovnání s podobnými zařízeními v rámci celé republiky je kultura ubytování dětí s ústavní výchovou ve Zlínském kraji na vysoké úrovni.

Svěřenci jsou do dětských domovů umísťováni spádovými DÚ. Počty svěřenců v průběhu roku kolísají (děti jsou nově umísťovány v průběhu celého roku, na druhé straně jsou podmíněčně nebo trvale propuštěny, odcházejí do pěstounské péče) – ve školním roce 2007/2008 bylo v dětských domovech ve Zlínském kraji celkem 272 svěřenců. Celková kapacita a počty svěřenců jsou v posledních letech stabilní s nepatrnými meziročními výkyvy.

Výchovné ústavy

Ve Zlínském kraji se nacházejí tři výchovné ústavy zřizované státem MŠMT – Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Bystřice pod Hostýnem, Výchovný ústav a středisko výchovné

péče HELP, Střílky a Výchovný ústav, Chvalčov. Součástí výchovných ústavů jsou školy pro svěřence těchto ústavů, kteří jsou do těchto zařízení umísťováni dětskými diagnostickými ústavy, resp. diagnostickými ústavami pro mládež.

Výchovné ústavy pro mládež ve ZK mají celkovou kapacitu 80 lůžek; k uvedenému datu v nich bylo umístěno 80 svěřenců, všichni ve věku po ukončení povinné školní docházky, 69 z nich se vzdělávalo ve speciálních středních školách při svém zařízení. Vzhledem k typu zařízení plně využívajícímu stanovenou kapacitu jsou meziroční změny v počtech svěřenců zanedbatelné.

2.2. Ubytovací zařízení

Ubytování, výchovu a stravování zabezpečují žákům a studentům středních škol a vyšších odborných škol domovy mládeže a žákům se zdravotním postižením internáty. Tato zařízení jsou zpravidla zřizována jako součást školy. Ve školním roce 2007/2008 bylo k 31. 10. 2007 ve Zlínském kraji zřizováno celkem 36 ubytovacích zařízení, z toho jeden samostatný domov mládeže jako příspěvková organizace a šest internátů. Celkový počet lůžek ubytovacích zařízení činil 4 912 lůžek, podrobně viz Příloha, tabulka 12. Ve sledovaném školním roce bylo k datu statistického zjišťování v domovech mládeže a internátech ubytováno celkem 3 779 žáků (srovnej 2006/2007 3939 žáků). V posledních se začíná projevovat nepříznivý demografický vývoj. Počty ubytovaných žáků mírně klesají a souběžně také míra využití kapacity ubytovacích zařízení.

2.3. Zařízení školního stravování

Zařízení školního stravování zabezpečují stravovací služby pro děti, žáky, studenty škol a školských zařízení a pro jejich zaměstnance. Dalším osobám je stravování poskytováno v rámci doplňkové činnosti. Ve školním roce 2007/2008 bylo k datu statistického zjišťování ve Zlínském kraji zřizováno celkem 536 zařízení školního stravování všech zřizovatelů, včetně jídelen dětských domovů, domovů mládeže a internátů škol.

Ve školním roce 2007/2008 byla do rejstříku škol a školských zařízení nově zařazena školní jídelna – výdejna jejíž činnost vykonává právnická osoba Mateřská škola Hluk, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace. Oproti školnímu roku 2006/2007 se celkový počet zařízení školního stravování se zvýšil z 535 na 536. Další změny se týkaly právnických osob vykonávajících činnost zařízení školního stravování, které měly v rejstříku škol a školských zařízení uveden nesprávný typ školského zařízení. Počet samostatných jídelen se nezměnil. Konkrétní údaje o skladbě zařízení jsou v Příloze, tabulky 13 a 14.

Souhrnný přehled a rozdělení počtu stravujících se dětí, žáků a studentů podle kategorií stravníků druhů nebo typů škol a ostatních pravidelně stravovaných ve školním roce 2007/2008 k 31. 10. 2007 je uveden v následující tabulce.

Tabulka 15 Přehled o pravidelných stravnících ve školním roce 2007/2008 bez náhradního stravování k 31. 10. 2007

Druh nebo typ školy a školského zařízení	Počet stravníků
Mateřské školy	16 784
Přípravný stupeň přípravné třídy	37
1. stupeň základních škol	23 024
2. stupeň základních škol	20 750
Nižší stupeň víceletých gymnázií	1 487
Střední školy včetně konzervatoří	18 906
Vyšší odborné školy	525
Školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy	12
Děti, žáci, studenti - celkem	81 525
Ostatní pravidelně stravovaní - dospělí	23 970
Pravidelně stravovaní - celkem	105 495

Oproti školnímu roku 2006/2007 se ve školním roce 2007/2008 počet stravovaných dětí, žáků a studentů snížil celkem o 916, počet stravovaných dospělých se snížil o 31.

Ve zcela výjimečných případech, kdy nebylo možno školní stravování přednostně zajistit v zařízeních školního stravování zařazených do rejstříku škol a školských zařízení, bylo toto zajišťováno smluvně u jiné osoby poskytující stravovací služby formou tzv. náhradního stravování. Celkem se jednalo o 1 206 stravovaných, což je o 124 stravovaných více oproti školnímu roku 2006/2007. Důvodem mírného nárůstu je zvýšení zájmu žáků o stravování. Dotační programy MŠMT k financování náhradního stravování využily v roce 2007 tři školy zřizované ZK a dvě školy zřizované soukromníkem, v roce 2008 čtyři školy zřizované ZK a jedna škola zřizovaná soukromníkem.

V průběhu školního roku 2007/2008 proběhly celkové rekonstrukce školních jídelen. Mnoho školních jídelen bylo modernizováno a vybaveno moderní technologií s cílem navýšit scházející kapacity a splnit náročné hygienické požadavky. Například kompletní rekonstrukce byla realizována ve školní jídelně Střední odborné školy Josefa Sousedíka Vsetín; poskytuje stravování také pro školní jídelnu - výdejnu Střední školy Kostka, s.r.o.. Dále byla provedena celková rekonstrukce školní jídelny Střední průmyslové a hotelové školy Uherské Hradiště, mj. s navýšením kapacity o 250 porcí, které umožnilo stravování pro žáky a zaměstnance ze slučované školy.

U jednotlivých věkových skupin strávníků byla navýšena horní hranice rozpětí finančních limitů na nákup potravin. Školní jídelny mohly reagovat na nárůst cen potravin a navýšily finanční limity tak, aby dodržely stanovené výživové normy z hlediska jednotlivých potravinových komodit (spotřební koš) a zajistily pestrost podávaných pokrmů.

2.4. Vybraná účelová zařízení

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ve Zlínském kraji

ZDVPP ZK, které se od začátku roku 2007 stalo součástí SOŠ Otrokovice, je v kraji jedním ze dvou klíčových subjektů v kraji svou činností zaměřených na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Na podkladě monitorování vzdělávání pedagogů dalšími subjekty ve ZK, zjišťování potřeb vzdělávání pedagogů na školách ve Zlínském kraji a zpětných vazeb z uskutečněných seminářů připravuje vlastní nabídku strukturovanou vzdělávacích akcí na jednotlivá pololetí školního roku. Samozřejmostí je zvyšování dostupností akcí DVPP tím, že semináře probíhají v jednotlivých okresech kraje.

Konkrétní aktivity a výkony zařízení jsou popsány v kapitole 5. Další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Středisko služeb školám Zlínského kraje

SSŠ ZK poskytuje školám a školským zařízením škálu služeb s těžištěm v organizování soutěží vyhlašovaných MŠMT a Zlínským krajem, odborných konferencí v oblasti školství a neposlední řadě krajských přehlídek odborných škol a firem. Důležitou činností je správa Informačního a vzdělávacího portálu školství Zlínského kraje Zkola.cz, který se stal neodmyslitelným nástrojem efektivní komunikace mezi všemi aktéry ve sféře předškolního, počátečního a sekundárního vzdělávání.

Novým segmentem působnosti střediska je ve spolupráci s KÚ ZK příprava projektů do vhodných operačních programů. Záměrem v tomto směru je vytvoření centra pro metodickou a konzultační podporu školám a školským zařízením při zpracování jejich projektů.

Střediska praktického vyučování

Ve Zlínském kraji provozují činnost středisek praktického vyučování čtyři soukromé subjekty, jež zajišťují odborný výcvik dalším školám. Ve školním roce 2007/2008 se v oborech gastronomie, stavebnictví a obchodu vzdělávalo celkem 98 žáků.

Počet žáků v těchto účelových zařízeních v posledních letech neustále klesá, ve srovnání s předešlým školním rokem celkem o 44 žáků, při tom obor oděvnictví přestal být vyučován. Meziročně to představuje výrazné snížení mezi 15 až 25 %.

Plavecké školy

Výuka plavání je povinnou součástí ŠVP v předmětu Tělesná výchova. Výuka plavání probíhá zpravidla ve dvou po sobě následujících ročnících 1. stupně v minimálním rozsahu 20 vyučovacích v jednom ročníku. Výuku plavání provádí jednak plavecké školy, zapsané do rejstříku škol a školských

zařízení, jednak subjekty na základě smlouvy uzavřené s právnickou osobou vykonávající činnost příslušné základní školy.

Počet žáků, kteří absolvují povinnou plaveckou výuku základních škol se v posledních letech ustálily na úrovni cca 10 500. Vzhledem k již stabilizovanému demografickému vývoji v odpovídajícím věkovém segmentu je reálný předpoklad, že tento počet nebude v nejbližších letech dále klesat. Kromě toho plavecké školy poskytují jako doplňkovou činnost služby v oblasti volnočasových aktivit, které se svým rozsahem blíží třetině jejich celkových výkonů.

2.5. Poradenské služby

K poradenským zařízením regionálního školství patří pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra, což jsou školská poradenská zařízení a dále střediska výchovné péče pro děti a mládež. Na poradenském systému participují rovněž Informační a poradenská střediska úřadů práce.

Pedagogicko-psychologické poradny

Ve ZK pracují celkem čtyři pedagogicko-psychologické poradny zřizovány Zlínským krajem umístěné v každém okresním městě. Provádějí komplexní psychologickou, speciálně pedagogickou a sociální diagnostiku, zaměřenou na zjištění příčin poruch učení a chování a dalších problémů ve vývoji osobnosti, výchově a vzdělávání dětí a mládeže, diagnostiku v souvislosti s profesní orientací žáků. Dále zpracovávají odborné podklady pro rozhodování orgánů státní správy (např. při zařazování a přeřazování žáků do škol a školských zařízení), poskytují konzultace pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení v oblasti výchovy a vzdělávání, odborně vedou výchovné poradce škol, podílí se významnou měrou na aktivitách prevence sociálně patologických jevů atd..

Ve školním roce 2007/2008 prošlo péčí pedagogicko-psychologických poraden ve ZK 6 305 klientů, největší podíl dvou třetin klientů tvoří 4 172 žáků plnících povinnou školní docházku. V posledních letech se počet klientů postupně snižoval také vlivem demografického vývoje.

Speciálně pedagogická centra

Ve Zlínském kraji pracuje celkem šest speciálně pedagogických center, z toho jedno se sídlem mimo ZK prostřednictvím dvou odloučených pracovišť). SPC jsou vždy součástí speciálních škol, které jsou zřizovány státem nebo Zlínským krajem.

SPC zabezpečují péči dětem a žákům s postižením smyslovým, tělesným, mentálním a s více vadami, provádí vyhledávání a speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku dětí se zdravotním postižením a vede jejich evidenci ve spádové oblasti. Pracovníci SPC pečují o zdravotně postižené žáky integrované do škol a děti s hlubokým mentálním postižením s jiným způsobem vzdělávání; zpracovávají podklady pro rozhodnutí o zařazení dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení.

Přehled speciálně pedagogických center ve Zlínském kraji.

Speciální škola se SPC	Zaměření SPC	Zřizovatel
Mateřská škola pro zrakově postižené Zlín	pro zrakově postižené	ZK
Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola Zlín	pro mentálně postižené	ZK
Základní škola praktická a Základní škola speciální Zlín	pro žáky s více vadami	ZK
Základní škola a Mateřská škola speciální Kroměříž	pro žáky s více vadami	ZK
Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí	pro sluchově postižené	MŠMT
Základní škola a Mateřská škola logopedická, Brno (odloučená pracoviště v Kroměříži a Uherském Hradišti)	pro žáky s vadami řeči	MŠMT

Celkové počty klientů SPC (2007/2008 1 306, 2006/2007 1 202, 2005/2006 1980) vykazují značné meziroční výkyvy způsobené rozdílnými metodikami vykazování. Podrobnější údaje jsou v Příloze tabulka 10.

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče pro děti a mládež jsou součástí výchovných a diagnostických ústavů zřizovaných státem (MŠMT), ve Zlínském kraji pracují jako odloučená pracoviště zařízení uvedených v tabulce. Pracují s dětmi a mládeží s negativními jevy chování, u kterých nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Přehled středisek výchovné péče ve Zlínském kraji.

Působíště SVP	Diagnostický nebo výchovný ústav, pod který dané SVP patří :
Kelč	Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, Bohumín
Valašské Meziříčí	Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, Bohumín
Zlín	Dětský diagnostický ústav, SVP, základní škola a školní jídelna, Brno, Hlinky 140
Kroměříž	Dětský diagnostický ústav, SVP, základní škola a školní jídelna, Brno, Hlinky 140
Uherské Hradiště	Výchovný ústav, Střílky

4. Pracovníci ve školství

V přehledu jsou uvedeny a porovnány počty pedagogických a nepedagogických pracovníků školství Zlínského kraje v letech 2006 a 2007. Ve většině případů je možné vysledovat úbytek přepočtených pracovníků a tedy také fyzických pracovníků napříč celým spektrem škol a školských zařízení ve ZK. Úbytek počtu pracovníků v podstatě následuje demografický vývoj v segmentech dětí a mládeže odpovídajících základnímu a střednímu vzdělávání. Dosavadní pokles počtu žáků a jeho dopady na počty pracovníků doznívají ve vyšších ročnících druhého stupně ZŠ. Vzhledem k tomu, že pokles počtu žáků se postupně přesouvá do oblasti středního vzdělávání, lze v dalších letech počítat s výraznějším poklesem počtu zaměstnanců zejména na středních školách.

Tabulka 16 Průměrné přepočtené počty pracovníků škol a školských zařízení všech zřizovatelů ve Zlínském kraji

Typ školy a školského zařízení	Průměrný evidenční přepočtený počet pracovníků					
	2006		2007		Rozdíl	
	Pedago- gové	Ostatní	Pedago- gové	Ostatní	Pedago- gové	Ostatní
Mateřské školy	1 293,70	456,10	1 307,58	464,26	13,88	8,16
Základní školy	3 437,92	1 103,80	3 405,39	1 026,92	-32,53	-76,88
Střední školy	2 720,80	857,70	2 683,84	801,67	-36,96	-56,03
Gymnázia	586,70	154,30	598,17	154,27	11,47	-0,03
SOŠ	1 050,10	288,00	1 043,21	305,19	-6,89	17,19
SOU	1 073,34	371,30	1 042,47	342,21	-30,88	-29,09
VOŠ	117,40	40,10	103,10	42,32	-14,30	2,22
Domovy mládeže	188,30	297,40	181,19	291,79	-7,11	-5,61
DD, výchovné a diagnostické ústavy	117,47	116,32	113,80	118,52	-3,67	2,20
Výchova mimo vyučování a zájmové vzdělávání	1 098,80		1 096,74		-2,06	
Školní družiny a kluby	366,40		365,42		-0,98	
Základní umělecké školy	451,10	62,00	456,20	63,95	5,10	1,95
SVČ	99,20	44,40	94,76	40,08	-4,44	-4,32
Školní jídelny	451,10		62,00		456,20	
Pedagogicko psychologická poradna	99,20		44,40		94,76	
Speciálně pedagogické centrum	451,10		62,00		456,20	

Zdroj: Statistická ročenka školství 2007

Ukazatel počtu žáků na pedagogického pracovníka popisuje personální náročnost výuky z hlediska potřebného počtu pedagogů. Hodnoty ukazatele závisí na naplněnosti tříd, náročnosti vzdělávacího programu, na dělení některých hodin případně na oborové stavbě škol, nebo i tříd.

Počty žáků na učitelský úvazek v mateřských školách a základních školách se pohybují v jednotlivých krajích s malými rozdíly a odchylka ZK od republikového průměru je zanedbatelná.

Tabulka 17 Počet žáků na učitele podle druhu školy ve Zlínském kraji

Druh školy	MŠ	ZŠ			GY	SOŠ	SOU	VOŠ
		1.stupeň	2.stupeň	ZŠ				
Počet žáků na učitele 2004/2005	13,04	18,60	14,10	15,90	13,70	11,82	8,35	10,88
Počet žáků na učitele 2005/2006	12,90	13,70	12,03	15,60		12,03		15,60
Počet žáků na učitele 2006/2007	12,85		13,99			12,80		12,43
Počet žáků na učitele 2007/2008	12,90		13,78			11,55		12,29
Rozdíl 2007/2008 – 2006/2007	0,05		-0,21			-1,25		-0,14
ČR průměr 2007/2008	12,80		13,86			11,33		12,39
Rozpětí ČR 2007/2008 – minimum	12,38		13,46			10,92		10,59
– maximum	13,51		14,09			11,57		14,28
Pořadí ZK v ČR 2006/2007	6		9			6		7
Pořadí ZK v ČR 2007/2008	6		11			2		5

Zdroj: Krajská ročenka školství 2007, tabulka D2T1; statistické údaje UIV

Z údajů uvedených v tabulce je zřejmé, že ačkoliv poklesl celkový počet žáků dle demografické křivky, nenarůstá počet učitelů na žáka. Největší odchylky od celostátního průměru jsou v počtech žáků VOŠ na učitelský úvazek, ve středních školách se Zlínský kraj oproti loňskému roku významně posunul na druhé místo v republice.

5. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Vzdělávací akce pro pedagogické a nepedagogické pracovníky škol a školských zařízení ve Zlínském kraji nabízelo a realizovalo celkem 41 subjektů (z toho 20 škol a školských zařízení) registrovaných v databázi poskytovatelů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vedené MŠMT. DVPP probíhalo v různých formách. Nejčastěji mělo podobu krátkodobých vzdělávacích akcí (přednášky, semináře, workshopy). Dlouhodobější tematicky zaměřené kurzy a školení se vyskytovaly v menším měřítku a byly zajišťovány zejména krajským pracovištěm Národního institutu pro další vzdělávání, které nabízelo ucelené cykly seminářů, přednášek či e-learningových programů.

Významným poskytovatelem programů DVPP bylo ve školním roce 2007/2008 Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ve Zlínském kraji. V rámci projektu „Další vzdělávání pedagogických pracovníků v souvislosti se zavedením nové maturitní zkoušky“ se uskutečnilo 29 vzdělávacích akcí, které absolvovalo 516 osob. V rámci rozvojového programu „Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v regionech“ bylo realizováno 224 vzdělávacích akcí s účastí 2 152 osob. Dalším důležitým subjektem poskytujícím DVPP bylo krajské pracoviště Národního institutu pro další vzdělávání. Podrobnější údaje jsou v Příloze tabulky 15 a 16.

Zlínský kraj se již potřetí zapojil do rozvojového programu vyhlášeného MŠMT „Zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol s ročníky pouze 1. stupně“. Cílem programu bylo umožnit pedagogickým pracovníkům škol, ve kterých je obtížná zastupitelnost vyučujících, účast na akreditovaných akcích DVPP zaměřených na podporu kurikulární reformy a vytvářet tak podmínky pro realizaci reformy v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR.

Zájem o zapojení do programu byl ze stran škol s ročníky pouze 1. stupně opravdu značný. Vzhledem k vyhlášeným podmínkám bylo však možno zařadit pouze 46 škol a celková výše přidělené dotace činila 400 000 Kč. I když byl termín čerpání dotace tentokrát zkrácen do 31. srpna 2008, pedagogičtí pracovníci program velmi ocenili.

V první výzvě globálního grantu Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení ve Zlínském kraji v rámci OP VK bylo podpořeno celkem 11 projektů, v tom 10 středních škol celkovou finanční alokací 55 mil. Kč.

6. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Další vzdělávání dospělých probíhalo ve dvou hlavních směrech - ostatní formy vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství a dále vzdělávací akce náležející do neformálního vzdělávání. V prvním směru se celkově se vzdělávalo 1 931 účastníků, což vzhledem k předešlému školnímu roku znamená nárůst téměř 40 % (1 420 účastníků). Podrobnější údaje o zastoupení skupin oborů jsou v Příloze tabulka 17.

Ve druhém směru školy nabízely kurzy neformálního vzdělávání, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Na základě dotazníkového šetření provedeného odborem školství, mládeže a sportu opakovaně v letech 2007 a 2008 mezi školami poskytujícími další vzdělávání lze konstatovat určité meziroční snížení počtu realizovaných vzdělávacích akcí.

Co se týče nabídky programů neformálního vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání dospělých ve Zlínském kraji, došlo k mírnému nárůstu zejména v nabídce kurzů pro veřejnost a nezaměstnané, jmenovitě pak v oborech technických (stavebnictví, elektrotechnika, strojírenství) a také v oborech humanitních (ekonomie, zdravotnictví a sociální oblast, pedagogika, psychologie). Podrobnější údaje podle obsahového zaměření kurzů jsou v Příloze tabulkách 18 a 19.

Do závěrečné fáze vstoupil systémový projekt UNIV do kterého bylo zapojeno 32 středních škol ze ZK. Spolu s dalšími pilotními školami v osmi krajích se podílely na vytváření a následném ověření systému uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení, který zájemcům umožní doplnit si kvalifikaci v řadě oborů a využít přitom i znalosti získané během života neformální cestou.

Školy se tak připravují na budoucí potenciální využití svých personálních i materiálních kapacit, které se budou postupně uvolňovat v důsledku klesající demografické křivky.

7. Prevence sociálně patologických jevů

Ve školním roce 2007/2008 se preventivní aktivity v kraji zaměřily na další vzdělávání školních metodiků prevence. Ve spolupráci se SOŠ Uherský Brod a za finanční podpory Programů na podporu aktivit v oblasti sociálně patologických jevů u dětí a mládeže z prostředků MŠMT (Programu I.) byl ve spolupráci s UK Praha připraven specializační kurz pro školní metodiky prevence. Součástí moravského kongresu k sexuální výchově byla II. konference k prevenci sociálně patologických jevů. Úspěšně se rozvíjela spolupráce s oddělením neziskového sektoru při přípravě Konceptu prevence kriminality, spolupráce při pořádání akcí (seminář k šikaně), součinnost v primární, sekundární a terciární prevenci, společné porady protidrogových koordinátorů, okresních metodiků prevence, pracovníků sociálně právní ochrany dětí.

Školy a školská zařízení kraje řešily především případy šikanování, záškoláctví, vulgarismu. Nárůst případů zneužívání návykových látek nebyl zaznamenán. Na většině škol jsou školní metodici prevence dobře připraveni na zvládnutí těchto situací. Ve vážnějších případech mají možnost požádat o pomoc Pedagogicko-psychologické poradny, Střediska výchovné péče a NNO. Aktivity škol v oblasti prevence a volného času jsou soustředěny do Minimálních preventivních programů. Zpracovává je každá škola a jejich záměrem je zlepšení sociálního klimatu, zvýšení odborné úrovně pedagogů, potlačení negativních jevů a rozvoj zdravé osobnosti žáka. Každoročně jsou MPP vyhodnocovány ve čtyřech kategoriích – neúplné ZŠ, úplné ZŠ, střední školy a speciální školy a školská zařízení. Přehled evaluace MPP je uveden v Příloze, tabulka 20.

K rozvoji a zkvalitňování MPP v krajích poskytuje MŠMT finanční prostředky na Program I. Přehled poskytnuté podpory je umístěn v kapitole 9. Rozvojové programy, tabulka 21.

Již druhým rokem provádíme sběr dat, který monitoruje výskyt sociálně patologických jevů ve školách a jejich rozložení na území ZK. Kromě získaného obrazu o situaci v této oblasti poskytuje také výchozí informace pro metodické řízení a usměrnění podpory tvorby a realizace MPP. Ve školním roce

2007/2008 se šetření zúčastnilo 207 škol a obsáhlo 46 998 žáků, tj. 58 % respektive 53 % cílové skupiny. Zjištěný stav je popsán v Příloze, tabulka 21.

8. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Nejvýznamnější událostí školního roku 2007/2008 v oblasti EVVO bylo zahájení výuky v 1. a 6. ročníku základních škol dle školních vzdělávacích programů jako součásti kurikulární reformy. Vzhledem k tomu, že EVVO je jedním z tzv. průřezových témat, bylo zařazeno do výuky na všech základních školách.

K realizaci EVVO využívají školy významný článek krajského systému, tzv. střediska či centra ekologické výchovy. Těchto specializovaných pracovišť je nyní ve Zlínském kraji 17, nejmladší vzniklo právě ve školním roce 2007/2008 v Uherské Hradišti.

Mezi stabilně probíhající aktivity patří realizace akcí celokrajského významu, jako byly např. VII. Krajská konference o EVVO ve Zlínském kraji nebo IV. Krajský veletrh programů a aktivit na podporu EVVO ve školách, školských zařízeních a NNO Zlínského kraje. Školy také spolupracují v různých sítích, například M.R.K.E.V.

K podpoře ekologické výchovy významnou měrou přispělo MŠMT rozvojového programu Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) ve školách v roce 2008 s celkovou alokací 20 000 000 Kč pro celou Českou republiku. Z této sumy získalo 12 škol ve Zlínském kraji dohromady 1 002 937 Kč na podporu 12 projektů.

Zlínský kraj pokračoval ve finanční podpoře nositelů EVVO prostřednictvím podprogramů pro rozvoj EVVO. Souhrnné údaje o podprogramech jsou v kapitole 9. Rozvojové programy, tabulky 19 a 20.

9. Rozvojové programy

Přehled rozvojových programů realizovaných v období školního roku 2007/2008 z rozpočtu ZK v gesci odboru školství, mládeže a sportu.

Podprogram pro volnočasové aktivity dětí a mládeže v DDM a SVČ zřizovaných obcemi ve Zlínském kraji

Tento dotační titul je vyhlášen jako vyjádření podpory Domům dětí a mládeže a Střediskům volného času zřizovaným obcemi ve ZK. Do školního roku 2007/2008 zasahovaly dva podprogramy. Výsledky již ukončeného Podprogramu MR01-07 a aktuální stav v Podprogramu PF04-08 jsou uvedené v následujících tabulkách.

Tabulka 18 Přehled poskytnuté veřejné podpory v rámci podprogramu MR01-07

Schválená podpora		Požadovaná částka (Kč)	Poskytnutá podpora		Podíl ZK (%)
žádostí	žadatelů		žádostí	žadatelů	
19	17	3 181 000	19	17	80,9

Tabulka 19 Přehled schválené veřejné podpory v rámci podprogramu PF04-08

Požadovaná podpora		Požadovaná částka (Kč)	Schválená podpora		Podíl ZK (%)
žádostí	žadatelů		žádostí	žadatelů	
42	18	4 137 500	20	18	75,2

Podprogram pro rozvoj environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve Zlínském kraji

Ve školním roce 2007/2008 probíhala realizace dvou podprogramů v oblasti EVVO. Byl ukončen Podprogram MR02-07, když ze 23 projektů od 16 žadatelů bylo nakonec realizováno 22 projektů 15 příjemců celkovou částkou 1 398 700 Kč.

Rovněž byl zahájen Podprogram PF03-08, ve kterém bylo podáno 51 projektů se souhrnnou požadovanou podporou 3 482 000 Kč; schváleno k podpoře bylo 16 projektů, s celkovou výší dotace 1 078 000 Kč. Pro podprogram PF03-08 byla vyčleněna o 422 000 Kč nižší částka než pro MR02-07.

Naopak bylo do tohoto podprogramu podáno více žádostí od více žadatelů s celkovým požadavkem podpory vyšším o 536 045 Kč.

Tabulka 20 Přehled poskytnuté veřejné podpory podle typu škol a školských zařízení v rámci podprogramu MR02-07

	Subjekty celkem	Z toho				
		mateřské školy	základní školy *)	střední školy	SVČ/DDM	NNO
Příjemci	15	0	6	2	2	5
Projekty	22	0	6	4	3	9
Celkové náklady (Kč)	2 135 836	0	589 173	265 110	274 473	1 007 081
Schválená podpora (Kč)	1 398 700	0	266 400	193 800	188 000	750 500
Podíl ZK (%)	65,5	0	45,2	73,1	68,5	74,5

*) Včetně škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Tabulka 21 Přehled schválené veřejné podpory podle typu žadatele v rámci podprogramu PF03-08

	Subjekty celkem	Z toho				
		mateřské školy	základní školy *)	střední školy	SVČ/DDM	NNO
Žadatelé	15	0	1	4	0	4
Projekty	16	0	1	4	0	4
Celkové náklady (Kč)	1 515 841	0	148 000	366 610	0	338 150
Schválená podpora (Kč)	1 078 000	0	99 000	273 000	0	244 000
Podíl ZK (%)	71,1	0	66,9	74,5	0	72,2

*) Včetně škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Program prevence sociálně patologických jevů

Účinným motivačním doplňkem primární prevence sociálně patologických jevů je již několik let Program I. Preventivní programy realizované školami, školskými zařízeními a nestátními neziskovými organizacemi. Podle pravidel pro poskytování dotací v oblasti primární prevence a podle výsledků výběrového řízení byla z rozpočtu MŠMT poskytnuta podpořeným žadatelům ve Zlínském kraji částka 891 000 Kč.

Tabulka 22 Přehled poskytnuté podpory v rámci Programu I. Ve školním roce 2007/2008

Požadovaná podpora		Požadovaná částka (Kč)	Poskytnutá podpora		Poskytnutá podpora (Kč)	Podíl podpořených žadatelů
žádostí	žadatelů		žádostí	žadatelů		
33	33	2 252 364	24	24	891 000	72,7 %

Fond mládeže a sportu Zlínského kraje

V hodnoceném školním roce bylo z tohoto dotačního titulu ZK schváleno na podporu aktivit v oblasti školních i volnočasových aktivit dětí a mládeže, tělovýchovy a sportu, realizovaných školami a školskými zařízeními souhrnně 206 500 Kč, když ze 49 žádostí od 35 žadatelů bylo podpořeno 36 akcí 28 subjektů. Vzhledem k disponibilnímu objemu finančních prostředků fondu je zřejmé, že školy a školská využívají této možnosti spolufinancování v poměrně nízké míře.

Spolufinancování rozvojových projektů ve sportu

Tento rozvojový program je určený na podporu výstavby, technického zhodnocení a oprav sportovišť a sportovních zařízení ve Zlínském kraji prostřednictvím přímých účelových dotací. Vzhledem k disponibilní částce (2007 = 7 700 000 Kč, 2008 = 11 600 000 Kč) je podíl škol a školských zařízení na využívání programu minimální. Ve školním roce 2007/2008 požádala a byla vybrána k podpoře pouze jedna škola zřízená obcí; poskytnutý finanční příspěvek ve výši 300 000 Kč.

Souhrnné údaje o poskytnuté finanční podpoře na rozvojové programy z resortních rozpočtů jsou uvedeny v kapitole 12. v tabulkách 30, 39 a 41 Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením jednotlivých zřizovatelů.

10. Výsledky soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT ČR

Součástí systému práce s talentovanými dětmi a mládeží je Rozvojový program – Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání, každoročně vyhlašovaný a spolufinancovaný MŠMT. Odbor školství, mládeže a sportu KÚ ZK koordinuje jeho realizaci v územním obvodu kraje. Bezprostředně má v kompetenci přerozdělování finančních prostředků Střediska služeb školám při SOŠ Otrokovice, které se také podílí na organizování jednotlivých kol s dotčenými školami. Alokace finančních prostředků převedených na zabezpečení okresních a krajských kol dosáhla v roce 2008 1 097 000 Kč.

Ve školním roce 2007/2008 se konalo 140 okresních a 39 krajských kol, kterých se účastnilo dohromady 34 255 žáků základních a středních škol. Ve srovnání s předcházejícím rokem došlo v roce 2008 ke snížení účasti žáků ve všech typech soutěží, více však v krajských kolech.

Tabulka 23 Počet žáků zapojených do okresních a krajských kol soutěží a přehlídek podle typu soutěže a okresů ve školním roce 2007/2008

Typ soutěže	Okresní kola					Krajská kola					Celkem	
	KM	UH	VS	ZL	ZK	KM	UH	VS	ZL	ZK	ZK	
Předmětové	4 410	6 297	6 726	11 154	28 587	12	234	79	334	659	29 246	
Umělecké	174	102	99	327	702	39	109	50	0	198	900	
Sportovní	910	719	903	1 016	3 548	132	124	305	0	561	4 109	
Celkem	5 494	7 118	7 728	12 497	32 837	183	467	434	334	1 418	34 255	

Přes zmíněný pokles platí, že zapojení žáků ZŠ a SŠ ve Zlínském kraji je stále na poměrně vysoké úrovni, jež také v tomto školním roce přesáhla podíl 40 %. Kromě toho jiné subjekty vyhlašovaly další soutěže v jiných odvětvích, které jsou významným podílem spolufinancovány dotacemi z Fondu mládeže a sportu ZK.

11. Naplňování cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje

Aktualizovaný Dlouhodobý záměr (2008) obsahuje v kapitole 2.2 podrobnou analýzu jednotlivých oblastí vzdělávání a jejich základních priorit, cílů a opatření. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy, změny proti minulému období a trendy vývoje zachycuje samostatná kapitola 3. této výroční zprávy. Proto je uvedeno jen přehledné stručné vyhodnocení naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru (2006) v jednotlivých oblastech vzdělávání za školní rok 2007/2008.

Předškolní vzdělávání

Cíl: Podporovat bezproblémové zavedení školních vzdělávacích programů ve všech mateřských školách Zlínského kraje a jejich ověřování v praxi

V tomto školním roce byla ve všech mateřských školách zahájena implementace školních vzdělávacích programů zpracovaných v návaznosti na RVP pro předškolní vzdělávání. Zpětné vazby z výchovného procesu a ze strany rodičů poskytly podklad pro evaluaci ŠVP a jejich případnou následnou korekci. Přirozenou součástí školních vzdělávacích programů bylo prožitkové a kooperativní učení hrou a činnosti založené na aktivní účasti dítěte, které přispívají ke zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Základní vzdělávání

Cíl: Pokračovat ve zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu podle rámcových a školních vzdělávacích programů

Od začátku školního roku 2007/2008 začala implementace nových RVP pro základní vzdělávání do ŠVP pro 1. a 6. ročníky, která bude v následných letech pokračovat postupně do vyšších ročníků. Celý proces by měl být završen ve školním roce 2011/2012. Školní vzdělávací programy procházejí hodnocením a následnými změnami, které zohledňují potřeby regionu a škol a zkvalitňují výchovně vzdělávací proces.

Střední vzdělávání

Cíl: Změna struktury vzdělávacích příležitostí ve středním vzdělávání

V dlouhodobém vývoji je ve volbě oborů vzdělávání stále zřetelnější trend ve prospěch oborů s maturitní zkouškou na úkor oborů s výučním listem. Přitom se mírně zvyšuje podíl oborů obecné a zejména obecně odborné přípravy vhodných pro pokračování v terciárním vzdělávání. Ve školním roce 2007/2008 vykazovaly podíly žáků přijímaných do středního vzdělávání včetně víceletých gymnázií shodu s hodnotami předpokládanými v DZ ZK (2008) koncipovanými ve vazbě na vývoj zájmu o studium a potřebám trhu práce. Jedinou výjimkou je až o čtvrtinu vyšší podíl absolventů středního vzdělání s výučním listem přijímaných do nástavbového studia oborů L5.

Důsledkem takového trendu v kontextu situace na trhu práce je nedostatek absolventů technických - strojírenských a stavebních oborů. Účinným nástrojem stimulující zájem o tyto obory je systém Podpora řemesel v odborném školství zavedený v tomto školním roce, který formou finančních příspěvků u vybraných oborů motivuje a odměňuje jejich žáky.

Novým faktorem ovlivňujícím strukturu nabídky středního vzdělávání se stává zvýšený zájem o střední školství ze strany regionálních zaměstnavatelů, nejen adresnou poptávkou po absolventech, nýbrž také případnou účastí na přípravě vzdělávacích programů.

Vyšší odborné vzdělávání

Cíl: Umožnit přístup k terciárnímu vzdělávání v rámci VOŠ vyššímu počtu zájemců

V roce 2007/2008 navštěvovalo vyšší odborné školy celkem 1 300 studentů, z nichž 577 nastupovalo do 1. ročníku, což je o 8 % více než v roce předcházejícím. V porovnání s trendem předchozích let jde pravděpodobně jen o ojedinělý výkyv, neboť počet studentů se dlouhodobě postupně snižuje. V kraji působilo celkem 11 VOŠ, z nich osm vyučovalo bakalářské studijní obory.

Dlouhodobě stagnující zájem o vyšší odborné vzdělávání motivuje VOŠ k modifikaci nabídky studijních programů ve prospěch oborů s vyšším potenciálem dalšího uplatnění jejich absolventů. Školy mají zájem na akreditacích programů vyššího odborného vzdělávání, které splňují podmínky modulového uspořádání s možností kreditního systému. Obdobný zájem projevují v nabídce bakalářských studijních programů, jejichž absolventi mají na trhu práce lepší pozici. V této souvislosti je příznačný jev předčasného ukončení studia na VOŠ a následného přechodu na vysokou školu, který značně relativizuje zájem o vyšší odborné vzdělávání a také nezanedbatelně ovlivňuje výsledný počet absolventů vzhledem k přijatým studentům.

Speciální vzdělávání

Cíl: Optimálním způsobem zajistit vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Průběžné dosahování stanoveného cíle je podloženo stabilizovanou sítí škol, které vzdělávají děti a mládež vyžadující speciální vzdělávací potřeby. Nové přístupy uplatňované zejména na základních školách, jako jsou muzikoterapie nebo arteterapie, se postupně dostávají mezi standardní metody výuky a výchovy.

Kromě vzdělávání ve „speciálních“ školách se stále významnějším prvkem stává integrace dětí a žáků do běžných škol ve speciálních třídách nebo přímo jejich individuální integraci v MŠ a ZŠ. V tomto školním roce byla v běžných školách integrována polovina dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Souvisejícím faktorem vyjadřujícím podporu individuální integrace je stále rostoucí počet asistentů pedagoga, kterých působilo v MŠ, ZŠ a SŠ celkem 168, což je oproti předchozímu roku o devět více.

Ústavní výchova

Cíl: Zajistit ústavní výchovu dětí v nových podmínkách

Ve školním roce 2007/2008 vykonávalo činnost ústavní výchovy celkem 15 subjektů. Mimo tři výchovných ústavů zřizovaných MŠMT, to bylo 12 dětských domovů zřizovaných Zlínským krajem. Deset z nich svým vybavením zcela splňovalo požadavky na vybavení prostor a na provoz podle příslušné legislativy. Pokračují práce na přestavbách dalších objektů (Dětský domov Vizovice a Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola Zlín), aby vyhověly stanoveným podmínkám. Z celkového počtu 292 tak již měla všestranně kvalitní prostředí zajištěna většina 262 svěřenců.

Základní umělecké vzdělávání

Cíl: Zaměřit se na kvalitu základního uměleckého vzdělávání

Ve školním roce 2007/2008 probíhala úvodní etapa ověřování možností zpracování školních vzdělávacích programů v návaznosti na připravovaný RVP na třech partnerských školách ve Zlínském kraji. Výstupem byla ucelená pracovní verze školních vzdělávacích programů, které budou následně pilotně ověřovány a vyhodnoceny mimo jiné také jejich přínos pro podporu kvality základního uměleckého vzdělávání.

Měřítkem kvality základního uměleckého vzdělávání jsou soutěže vyučovaných oborů vyhlašované cyklicky MŠMT. V jednotlivých kolech soutěží tak ZUŠ mohou svůj příspěvek ke zkvalitnění výuky vzájemně posuzovat v rámci okresu, kraje či na celostátní úrovni a promítnout získané poznatky do tvorby budoucích ŠVP.

Zájmové vzdělávání a volnočasové aktivity

Cíl: Zaměřit se na kvalitu zájmového vzdělávání

Ve školním roce 2007/2008 byl ukončen proces převodu zřizovatelských kompetencí ke střediskům volného času ze Zlínského kraje, tzn. že všech 21 SVČ působících ve ZK je zřizováno obcemi. Tato transformace přiblížila zájmové vzdělávání místním podmínkám a potřebám, které se tak ve větší míře projeví při zpracování a zkvalitňování ŠVP jednotlivých zařízení. Síť školských zařízení nabízejících zájmové vzdělávání byla rozšířena o nová zařízení pro žáky základních a středních škol. K podpoře zájmového vzdělávání byl Zlínským krajem vyhlášen Podprogram pro volnočasové aktivity dětí a mládeže. Prostřednictvím podprogramu byly spolufinancovány vybrané kvalitní projekty rozšiřující nabídku mimoškolních volnočasových aktivit.

Další vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Cíl: Rozvoj dalšího vzdělávání dospělých na středních a vyšších odborných školách

Na středních a vyšších odborných školách ve Zlínském kraji probíhá další vzdělávání v OFV sekundárního a terciárního vzdělávání. Ve školním roce 2007/2008 se účastnilo výuky celkem 1 931 studujících. Představuje to sice meziroční zvýšení o 12,7 %, avšak dlouhodobý trend ukazuje spíše pozvolnější nárůst. Problematické je v této souvislosti jednoznačně převažující zaměření na obory podnikání.

Rozvoj dalšího vzdělávání dospělých byl podpořen projektem UNIV, do něhož se zapojilo 32 škol z kraje. Při jeho realizaci byl iniciován vznik sítě partnerských škol, které následně vytvářely nové modulární vzdělávací programy. Dosaženým cílem projektu byla také certifikace autorizovaných institucí - škol k uznávání výsledků neformálního a informálního vzdělávání. Výstupy projektu zakládají reálné podmínky pro rozvoj sítě škol a nabídky potřebných vzdělávacích programů i v následujícím programovacím období.

Pilotním ověřením prošel také ve Zlínském kraji projekt „ROZAM - Vzdělávání pro malé a střední podniky“. Zapojilo se do něj 22 vzdělávacích institucí, z toho osm škol zřizovaných Zlínským krajem. Cílem bylo vytvoření a vyzkoušení modelu vícezdrojového financování dalšího profesního vzdělávání zaměstnanců. Příznivé výsledky projektu jsou základem pro jeho rozšíření na celorepublikové úrovni.

12. Ekonomická část

12.1. Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

Celkové náklady na zajištění chodu 118 školských příspěvkových organizací zřizovaných Zlínským krajem v roce 2008, neboť k 1. 1. 2008 došlo ke sloučení SŠ hotelové a obchodní Uherské Hradiště se SPŠ Uherské Hradiště, představovaly částku 2.672.526,30 tis. Kč, z toho:

- náklady na hlavní činnost 2.600.453,24 tis. Kč,
- náklady na doplňkovou činnost 72.073,06 tis. Kč.

K 1.7. 2008 se sloučilo OU a PrŠ Kroměříž se SŠ hotelovou a služeb Kroměříž a k 1. 9. 2008 se sloučila SŠ obchodní a oděvní Bystřice pod Hostýnem se SPŠ nábytkářskou Bystřice pod Hostýnem. K 31. 12. 2008 bylo financováno z rozpočtu kraje celkem 116 školských příspěvkových organizací.

Z ročních provozních nákladů za rok 2008 představuje hlavní činnost 97,3 % nákladů a doplňková činnost 2,7 % nákladů. Doplňková činnost ekonomicky využívá nemovitý majetek, strojové zařízení a vybavení škol, schopnosti a odbornost pracovníků organizace. Prostředky získané doplňkovou činností jsou využívány ke kompenzaci případné ztráty hlavní činnosti a dále jsou přidělovány do fondů odměn a rezervního. Z rezervního fondu jsou pak použity k rozvoji hlavní činnosti organizace.

Tabulka 24 Přehled celkových nákladů v letech 2005 až 2008 (v tis. Kč)

	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%
Náklady HČ	2 396 001,35	97,53	2 455 379,66	97,56	2 517 255,67	97,60	2 600 453,24	97,30
Náklady DČ	60 659,07	2,47	61 393,38	2,44	61 910,79	2,40	72 073,06	2,70
Celkem	2 456 660,42		2 516 773,04		2 579 166,46		2 672 526,30	
Meziroční nárůst (v %)		1,04		2,45		2,48		3,49
Meziroční nárůst (v tis. Kč)			60 112,62		62 393,42		93 359,84	

Celkové náklady za rok 2008 jsou vyšší o 93.359,84 tis. Kč oproti roku 2007, což je nárůst o 3,49 %. V porovnání s předcházejícími roky je výše nákladů ovlivněna příspěvkem na provoz (proti roku 2007 vyšší o 38.856 tis. Kč), náklady na projekty hrazené z evropských strukturálních fondů (17.154,73 tis. Kč), účelovými dotace a použitím prostředků finančních fondů ke krytí nákladů (41.204,37 tis. Kč).

Největší podíl z celkových nákladů hlavní činnosti příspěvkových organizací (škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem) představují **přímé náklady** – 74,59 %. Do této skupiny patří mzdové náklady (platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci), zákonné pojištění, příděl FKSP a ostatní přímé náklady (učební pomůcky, ochranné pomůcky, cestovné a školení, DVPP, činnosti zajišťované službami atd.).

Další část nákladů, tj. 25,41 %, představují **provozní náklady** – to jsou náklady na zajištění provozu organizace a náklady úzce související se zajištěním odborného výcviku a vzdělávání, které jsou hrazeny z příspěvku na provoz od zřizovatele. Do provozních nákladů patří materiálové náklady, náklady na energie, opravy a udržování, odpisy majetku, veškeré služby, pojištění, cestovné, výdaje na reprezentaci a ostatní náklady.

Podíl těchto dvou skupin a jejich krytí dotacemi je patrný z tabulky 25. Náklady, přímé i provozní jsou z 87,09 % kryty dotacemi z MŠMT a příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele, zbylých 12,91 % nákladů zajišťují organizace z vlastních zdrojů tj. tržbami za výrobky, službami, pronájmy, ostatními výnosy, prostředky z vlastních fondů a zdroji z evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi.

Tabulka 25 Přehled celkových nákladů z hlavní činnosti v letech 2005 až 2008 (v tis. Kč)

	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%
Přímé náklady	1 803 313,87	75,26	1 846 678,03	75,20	1 915 710,37	76,10	1 939 654,73	74,59
Kryto dotací *)	1 713 728,09		1 751 002,17		1 825 937,22		1 841 308,53	
Kryto dotací (v %)	95,03		94,82		96,24		94,93	
Provozní náklady	592 687,48	24,74	603 682,89	24,60	601 545,30	23,90	660 798,51	25,41
Kryto příspěvkem **)	356 994,41		381 939,32		383 657,20		423 489,92	
Kryto příspěvkem (v %)	60,23		63,30		64,42		64,08	
Projekty ESF			5 018,74	0,20	24 422,52		2 600 453,24	100,0
Celkové náklady	2 396 001,35	100,0	2 455 379,66	100,0	2 517 255,67	100,0	17 154,73	
Kryto dotací a příspěvkem	2 070 722,50		2 132 941,49		2 209 594,42		2 264 798,45	
Kryto dotací a příspěvkem (v %)	86,42		86,87		87,78		87,09	

*) Vykazovaná částka přímých dotací je již upravena o hodnotu vrátek z přímých ONIV

***) Vykazovaná částka provozních nákladů – kryto příspěvkem - je ovlivněna výsledky hospodaření z provozní dotace, které jsou určeny na krytí ztrát z minulých let nebo které budou použity v následujícím roce

12.1.1. Přímé vzdělávací výdaje

Prostředky na přímé vzdělávací výdaje poskytované z MŠMT jsou organizacím přidělovány prostřednictvím krajských normativů. Jedná se o prostředky na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních

vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje školní potřeby a učebnice, pokud jsou podle tohoto zákona poskytovány bezplatně, a rovněž výdaje na DVPP, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání. KÚ ZK je přerozděluje na školy a školská zařízení ve vazbě na počty žáků, strávníků a ubytovaných v rozpisu na závazné ukazatele:

- limit objemu prostředků na neinvestiční výdaje celkem,
- limit objemu prostředků na platy,
- limit objemu prostředků na ostatní osobní náklady,
- limit počtu zaměstnanců.

V roce 2008 byly poskytnuty tyto prostředky školám a školským zařízením zřizovaným krajem v celkové výši 1 840 580 tis. Kč. Téměř 99 % tvoří prostředky na osobní výdaje. Tyto mají pod vlivem státní mzdové politiky rostoucí tendenci. Podrobné údaje o průměrných platech a o jejich vývoji v letech 2005 až 2008 dle jednotlivých kategorií zaměstnanců a dle jednotlivých typů škol a školských zařízení poskytují tabulky 26 a 27.

Tabulka 26 Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Základní umělecké školy	20 935	21 273	22 613	23 869
Střední odborná učiliště	21 288	21 773	23 137	23 993
Gymnázia	23 249	24 095	25 819	26 390
Střední odborné školy	23 740	24 708	25 886	26 562
Vyšší odborné školy	26 203	25 147	27 674	29 081
Mateřské školy speciální	17 975	19 553	19 183	20 969
Základní školy speciální	22 241	23 274	24 326	24 533
Speciálně pedagogická centra	19 487	20 786	24 652	23 905
Střední školy speciální	20 902	21 145	22 481	23 373
Internáty speciálních ZŠ	18 529	18 565	18 633	19 605
Školní družiny	15 259	16 106	17 133	17 732
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	17 411	20 185	*)	*)
Domovy mládeže	18 422	19 945	20 388	20 651
Dětské domovy	19 077	21 223	22 051	22 416
Pedagogicko-psychologické poradny	22 121	23 493	25 785	26 315
Celkem	21 897	22 738	24 091	24 820

*) Od roku 2007 jsou zřizovateli obce

Tabulka 27 Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Základní umělecké školy	12 383	12 698	14 110	14 821
Střední odborná učiliště	13 584	13 846	14 396	15 288
Gymnázia	11 660	12 065	12 841	13 157
Střední odborné školy	12 704	13 502	14 077	14 661
Vyšší odborné školy	13 638	13 326	14 539	15 397
Mateřské školy speciální	11 648	12 327	12 874	13 731
Základní školy speciální	11 274	12 205	13 137	13 270
Speciálně pedagogická centra	13 294	16 873	18 425	15 792
Střední školy speciální	12 500	13 066	13 395	13 612
Internáty speciálních ZŠ	12 203	12 459	12 682	13 140
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	11 362	13 340	*)	*)
Domovy mládeže	11 125	11 449	12 170	12 556
Dětské domovy	12 522	13 815	14 812	14 960

Pedagogicko-psychologické poradny	15 071	15 820	16 773	18 569
Školní jídelny	10 973	11 415	12 155	12 776
Středisko služeb školám	0	0	18 227	18 287
Školní hospodářství	13 520	13 560	0	0
Celkem	12 312	12 822	13 536	14 049

*) Od roku 2007 jsou zřizovateli obce

Celkové dotace na přímé vzdělávací výdaje u škol a školských zařízení zřizovaných krajem v roce 2008 vzrostly o 20 mil. Kč oproti roku 2007, což představuje nárůst o 1,1 %. Podrobnější údaje ukazují následující tabulky.

Tabulka 28 Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných krajem v tis. Kč

Druh dotace	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Mzdové výdaje	1 225 131	1 253 663	1 305 105	1 325 589
Odvody	452 920	463 548	482 521	490 053
Ostatní	32 993	32 231	32 923	24 938
Celkem	1 711 044	1 749 442	1 820 549	1 840 580

Tabulka 29 Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v tis. Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok							
	2005		2006		2007		2008	
	celkové	mzdové	celkové	mzdové	celkové	mzdové	celkové	mzdové
Speciální mateřské školy	8 738	6 287	8 086	5 859	6 633	4 807	7 176	5 203
Speciální základní školy	144 938	98 742	150 532	107 980	162 858	116 385	162 551	116 529
Gymnázia	225 298	159 976	238 965	167 489	259 577	184 868	266 224	190 567
Střední odborné školy	416 540	297 026	435 801	313 719	451 574	322 299	452 487	326 310
Střední odborná učiliště a učiliště	430 868	311 964	429 039	306 055	444 318	318 144	441 359	317 015
Speciální střední školy	59 394	29 790	50 187	35 907	49 176	3 5304	47 525	34 199
Výchovné ústavy a dětské domovy se školou	20 766	12 268	23 962	17 430	x	x	x	x
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	3 377	2 545	3 795	2 749	4 198	3 032	4 591	3 324
Školní stravování při středním vzdělávání	51 870	37 105	58 367	42 010	60 455	43 220	65 172	46 780
Školní družiny a kluby	6 874	5 136	7 783	5 630	6 712	4 895	7 934	5 786
Domovy mládeže	71 303	59 090	78 323	56 724	84 104	60 895	81 538	58 978
Pedagogicko-psychologické poradny	21 743	18 718	23 022	16 265	24 848	17 489	24 620	17 490
Vyšší odborné školy	30 746	22 121	28 103	20 174	26 400	19 070	28 186	20 360
Základní umělecké školy	154 188	112 221	158 521	115 733	169 955	124 086	181 567	132 574
Domy dětí a mládeže	24 079	17 600	11 448	8 366	x	x	x	x
Dětské domovy	40 322	34 542	43 508	31 573	69 741	50 611	69 650	50 474
Celkem	1 711 044	1 225 131	1 749 442	1 253 663	1 820 549	1 305 105	1 840 580	1 325 589

V roce 2008, stejně jako v předešlých letech, nejvyšší jednotkové výdaje vykazují dětské domovy, následují jednotkové výdaje na děti a žáky ve speciálních základních školách, speciálních středních školách a speciálních mateřských školách. Podrobněji viz následující tabulka.

Tabulka 30 Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Speciální mateřské školy	69 904	66 279	69 094	73 224
Speciální základní školy	77 136	83 490	94 247	99 177
Gymnázia	31 235	32 668	34 974	35 692
Střední odborné školy	37 710	39 370	41 743	42 320
Střední odborná učiliště a učiliště	40 518	40 656	44 472	46 552
Speciální střední školy	101 528	102 214	72 424	76 407
Výchovné ústavy a dětské domovy se školou	247 214	272 295	x	x
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	5 252	7 857	8 728	8 012
Školní stravování při středním vzdělávání	3 157	3 723	4 065	3 517
Školní družiny a kluby	18 089	19 654	17 166	20 344
Domovy mládeže	19 287	21 494	25 712	25 393
Vyšší odborné školy	37 268	35 983	35 628	36 558
Základní umělecké školy	11 873	12 267	12 959	13 371
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	2 261	3 113	x	x
Dětské domovy	195 738	208 174	262 184	264 829

Kromě prostředků přidělovaných školám a školským zařízením prostřednictvím normativů jsou jim poskytovány prostředky účelové. Jejich podrobný přehled od roku 2005 uvádí následující tabulka.

Tabulka 31 Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaných ZK v tis. Kč

Účel	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Z rozpočtů ministerstev				
Zvýšení nenárokových složek platů	x	x	x	11 650
Soutěže a přehlídky	1 064	1 066	1 105	1 183
Prevence sociálně patologických jevů	510	452	411	559
Podpora romských žáků	434	463	481	326
SIPVZ	14 529	24 312	1 171	x
SIPVZ - investice	1 476	1 630	x	x
Podpora odborného vzdělávání	x	x	75	75
Společensky účelné pracovní místo	771	292	478	22
Sportovní gymnázia	2 902	3 743	3 617	3 536
DVPP - projekty	3 062	3 000	1 435	1 150
Projekt zdraví	90	x	x	x
Kulturní aktivity	10	x	15	15
Péče o nadané žáky	41	x	x	x
Nákup učebních pomůcek	x	366	458	595
Nákup učebních pomůcek - investice	x	x	x	308
Asistenti pedagoga	x	x	x	1 669
Náhradní stravování	x	x	x	1 819
Podpora čtenářství	x	x	x	90
Grantové projekty	401	12 364	17 142	33 184
Grantové projekty investice	x	x	x	1 177
PILOT G	x	58	191	248
PILOT G/GP	x	x	x	130
EVVO	x	x	266	427
Projekt HODINA	520	305	x	x
Celkem z rozpočtů ministerstev	25 810	51 655	30 339	58 163

Z rozpočtu kraje				
Rozvojové projekty ve sportu	900	x	x	x
Dotace z FMS	115	53	100	132
EVVO	38	179	142	149
Rozvoj mezinárodní spolupráce	268	455	x	x
Dotace na podporu Romů	157	x	x	x
Dotace z FK	13	25	15	20
Projekt ENERSOL	x	150	x	x
Dotace z Kanceláře hejtmána	x	185	433	290
Celkem z rozpočtu kraje	1 491	1 047	690	591
Ú h r n e m	27 301	52 702	31 029	58 754

12.1.2. Provozní výdaje

Provozní výdaje z rozpočtu kraje pro školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem v roce 2008 představovaly částku 425 841 tis. Kč, z toho 1 508,90 tis. Kč činila dotace na „Podporu řemesel v odborném školství“. V porovnání s rokem 2007 je nárůst příspěvku na provoz o 38 856 tis. Kč.

V následující tabulce je rozepsána výše příspěvků na provoz poskytnutých z rozpočtu kraje v daných letech a procento udává podíl, který dostává daná skupina zařízení z celkových poskytnutých příspěvků v daném roce.

Tabulka 32 Přehled poskytnutých příspěvků na provoz z rozpočtu ZK v letech 2005 až 2008

Typ školy, školského zařízení	2005		2006		2007		2008	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Gymnázia	62 976	17,49	66 471	17,29	55 075	14,23	60 915	14,30
SOŠ	94 939	26,37	104 538	27,20	107 551	27,80	112 491	26,42
Domovy mládeže	4 282	1,19	4 250	1,10	2 330	0,60	2 350	0,55
SOU	126 527	35,14	146 950	38,23	157 715	40,75	184 078	43,23
Speciální OU	7 772	2,16	6 468	1,68	7 308	1,89	7 230	16,98
ZUŠ	4 500	1,25	0	0	2 450	0,63	0	0
DDM /SVČ	2 922	0,81	1 247	0,32	0		0	0
Speciální školy	27 057	7,51	26 707	6,95	27 152	7,02	33 052	7,76
Dětské domovy	20 695	5,75	21 728	5,65	24 153	6,24	22 305	5,24
Nenormativní organizace z toho:	8 384	2,33	6 065	1,58	3 251	0,84	3 420	0,80
Školní statek	100	0,03	0	0	0	0	0	0
SSŠ ZK	5 412	1,50	3 265	0,85	0	0	0	0
Plavecké školy	50	0,01	0	0	350	0,09	0	0
Psychologické poradny	2 822	0,78	2 800	0,73	2 901	0,75	3 420	0,80
Celkem	360 054	100,00	384 424	100,00	386 985	100,00	425 841	100,00

Celkové provozní náklady v hlavní činnosti škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v roce 2008 představují částku 660.798,51 tis. Kč, proti roku 2007 je nárůst o 59.253,21 tis. Kč, což je zvýšení o 8,97 %. Viz také Přehled nákladů hlavní činnosti v letech 2004 až 2008 (Příloha tabulka 22).

Výše provozních nákladů mezi jednotlivými roky je ovlivněna poskytnutými příspěvky na provoz, zapojením finančních fondů, vlastními a cizími zdroji a také náklady na projekty financovanými z Evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi. V roce 2008 došlo k poklesu nákladů na drobný dlouhodobý hmotný majetek a služeb za školení a vzdělávání. Nárůst nákladů je nejpatrnější v položkách energií, oprav a údržby a ve službách.

Nejvýznamnějšími položkami v provozních nákladech škol a školských organizací v roce 2008 i v letech předcházejících jsou náklady vynaložené na energie, náklady na opravy a udržování, odpisy majetku, náklady na nákup materiálu a pořízení dlouhodobého drobného majetku (DDHM), jak je patrné z Přílohy č. 2 Vývoj nákladů HČ v letech 2004-2008 – nejvýznamnější položky provozních a přímých nákladů.

V položce ostatní náklady jsou zahrnuty náklady na potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace, poštovné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné, školení.

Největší položku v nákladech představují náklady na energie, které zaujímaly v roce 2008 20,28 % celkových provozních nákladů. Oproti roku 2007 je to nárůst o 16.421,04 tis. Kč, z důvodu zvýšení cen energií. Náklady na opravy a udržování dosáhly v roce 2008 v rozpočtu škol a školských zařízení výše 131.744,35 tis. Kč, což je 19,94 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2007 je nárůst nákladů na opravy a udržování o 41.494,79 tis. Kč. Třetí významnější položkou jsou odpisy majetku, které představují v roce 2008 náklady ve výši 78.874,26 tis. Kč, tj. 11,94 % celkových provozních nákladů. V roce 2008 činily náklady na ostatní služby částku 70.844,02 tis. Kč, což je 10,72 % celkových provozních nákladů. Oproti roku 2007 je nárůst nákladů o 6.120,82 tis. Kč. Náklady na drobný dlouhodobý hmotný majetek činily v roce 2008 34.127,86 tis. Kč, což je 5,16 % celkových provozních nákladů. Oproti roku 2007 je pokles nákladů o 11.410,66 tis. Kč.

Hodnocení provozních nákladů dle jednotlivých typů škol a školských zařízení

K 1.1.2008 byl Zlínský kraj zřizovatelem 118 školských příspěvkových organizací. K 1. 7. 2008 se sloučilo OU a PrŠ Kroměříž se SŠ hotelovou a služeb Kroměříž a k 1.9.2008 se sloučila SŠ obchodní a oděvní Bystřice pod Hostýnem se SPŠ nábytkářskou Bystřice pod Hostýnem. K 31.12.2008 byl Zlínský kraj zřizovatelem 116 školských příspěvkových organizací.

Z tabulky Přehled nákladů v letech 2004-2008 dle typu zařízení (Příloha tabulka 23) je zřejmý počet organizací v jednotlivých skupinách. K nejpočetnější skupině patří střední školy, speciální školy, střední odborná učiliště a ZUŠ.

Střední odborná učiliště patří k organizacím s nejvyššími provozními náklady a v důsledku sloučení škol představují některá střední odborná učiliště rozsáhlé komplexy. Celkové provozní náklady SOU v roce 2008 činily 263.272,91 tis. Kč a byly z 70 % (184 078,10 tis. Kč) kryty příspěvkem na provoz z rozpočtu kraje. Zbývající část provozních nákladů byla kryta vlastními výnosy, tj. tržbami za stravování, ubytování, produktivní práci žáků, tržbami z nájemného, prodeje materiálu, finančními prostředky z fondu rezervního a investičního a také prostředky z ESF a účelovými dotacemi. Střední odborná učiliště mají také rozsáhlou doplňkovou činnost a prostředky z této činnosti jsou využívány k dalšímu rozvoji hlavní činnosti. Ve středních odborných učilištích byly financovány v rámci provozu tyto akce většího rozsahu: SOU Uherský Brod oprava střechy a oprava topení, SOŠ Otrokovice – oprava ústředního topení, oprav střechy a výplní otvorů DM, výměna oken a dveří vstupního pavilonu, náklady spojené s provozem nově zřízených pracovišť praktického vyučování; SŠ-COPt Kroměříž – oprava chodby a schodiště, výměna oken a dveří; SPŠ polytechnická-COP Zlín – úprava prostor školy a havárie kanalizace; SŠ hotelová a služeb Kroměříž – oprava, výměna bytových jader na domově mládeže; ISS-COP a JŠ Valašské Meziříčí – výměna oken; SPŠ Uherský Brod – oprava světlíků haly dílen školy; SOŠ technická Uherské Hradiště – oprava střechy; SŠ-COPt Uherský Brod – oprava kanalizace. V roce 2008 byla poskytnuta dotace na vybrané učební obory v rámci „Podpory řemesel v odborném školství“ ve výši 1 231,10 tis. Kč.

Celkové provozní náklady středních odborných škol činily v roce 2008 183.120 tis. Kč, z nichž bylo 61,43 % (112 490,90 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Ve středních školách byly financovány v rámci provozu tyto akce většího rozsahu: OA T.Bati a VOŠ ekonomická Zlín – havárie výměňkové stanice; SPŠ strojnická Vsetín - oprava elektroinstalace, oprava šaten; SUPŠ Uherské Hradiště – oprava elektroinstalace; SPŠ Uherské Hradiště – vybavení šaten; SŠ informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm – odpis nedobytné pohledávky; Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž - šatny. „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané učební obory činila v roce 2008 277,80 tis. Kč.

Celkové provozní náklady gymnází činily v roce 2008 89.830,27 tis. Kč, z nichž bylo 67,81 % (60 915 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Zřizovatel dotuje provoz gymnázií až 75 % podílem na celkových provozních nákladech z důvodu nízkých vlastních výnosů (stravování, pronájem). V gymnáziích byly financovány v rámci provozu tyto akce většího rozsahu: Gymnázium a JŠ Zlín – studovna; Gymnázium L.Jaroše Holešov – oprava elektroinstalace; Gymnázium JAK a JŠ Uherský Brod – rekonstrukce kuchyně.

Poloviční objem celkových provozních nákladů ve srovnání s gymnázií vykazují speciální školy Zlínského kraje. Celkové provozní náklady činily v roce 2008 39.299,07 tis. Kč, z nichž bylo 84,10 % (33 052 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. V rámci provozu byly ve speciálních školách financovány tyto akce většího rozsahu: ZŠ a MŠ Valašské Meziříčí – oprava topení; ZŠ praktická a ZŠ speciální Kroměříž – oprava elektroinstalace a oprava počítačové sítě.

Celkové provozní náklady dětských domovů činily 29.393,89 tis. Kč, z nichž bylo 75,88 % (22 305 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Provoz těchto zařízení ve velké míře hradí zřizovatel a jen malá část nákladů je kryta sociálními dávkami dětí, dary sponzorů a ošetrovným od rodičů. V rámci provozu byl financován DD a ŠJ Valašské Meziříčí leasing automobilu.

Zlínský kraj je zřizovatelem čtyř speciálních odborných učilišť. Celkové provozní náklady v roce 2008 činily 10.191,44 tis. Kč, z nichž 70,94 % (7 230 tis. Kč) bylo financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. K 1. 7. 2008 došlo ke sloučení OU a Prš Kroměříž se SŠ hotelovou a služeb Kroměříž.

Základní umělecké školy si hradí provozní náklady z vlastních zdrojů, tj. prostředky získanými ze školného a pronájmů. Celkové provozní náklady činily 27.616,12 tis. Kč.

Celkové provozní náklady domova mládeže Kroměříž činily v roce 2008 9.893,91 tis. Kč, z nichž bylo 23,75 % (2 350 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Zbytek nákladů je hrazen z vlastních zdrojů, tj. výnosy za ubytování, stravování a také doplňkovou činností.

Poslední skupinou školských příspěvkových organizací jsou takzvané nenormativní organizace.

Náklady plaveckých škol jsou financovány vlastními a cizími zdroji. Celkové provozní náklady plaveckých škol činily 4.604,34 tis. Kč.

Pedagogicko psychologické poradny, jejichž provozní náklady činily 3.576,56 tis. Kč, obdržely příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele ve výši 3 420 tis. Kč, což je 95,62 %. V rámci provozu byla financována v PPP Kroměříž oprava sociálního zařízení.

Financování provozních nákladů škol

Provozní náklady škol a školských zařízení jsou financovány v průměru ze 64 % z příspěvku na provoz zřizovatele, z 30 % z vlastních a cizích zdrojů a ze 6 % z prostředků vlastních fondů.

Z finančních fondů byl do provozu nejvíce zapojen investiční fond k financování oprav a údržby nemovitého majetku. V roce 2008 v celkové výši 25.605,39 tis. Kč, což je proti roku 2007 nárůst o 7.911,73 tis. Kč.

Rezervní fond je využíván k rozvoji hlavní činnosti organizací. V roce 2008 byl zapojen do provozu ve výši 12.897,63 tis. Kč, což je proti roku 2007 nárůst o 1.878,21 tis. Kč. Kromě toho byl použit také k převodům do investičních fondů se souhlasem zřizovatele, k použití účelově určených darů a k úhradě sankcí.

Fond odměn byl použit v roce 2008 ve výši 785,89 tis. Kč k překročení prostředků na platy a odměny zaměstnancům.

Fond oběžných aktiv a FKSP byly zapojeny ve výši 1.915,46 tis. Kč. Fond oběžných aktiv je tvořen z darovaných materiálových zásob, které organizace zapojí v daném roce do spotřeby. U FKSP se jedná o pořízení DDHM na zlepšení pracovního prostředí.

Tabulka 33 Zapojování fondů v letech 2004 až 2008 (v tis. Kč)

Fond	2004	2005	2006	2007	2008
Fond oběžných aktiv, FKSP	834,28	499,17	431,81	882,03	1 915,46
Fond odměn	743,02	1 006,55	1 109,21	949,75	785,89
Rezervní fond	11 171,80	11 010,22	11 262,98	11 019,42	12 897,63
Investiční fond	21 486,09	14 222,38	16 407,00	17 693,66	25 605,39
Celkem	34 235,19	26 738,32	29 211,00	30 544,86	41 204,37

12.1.3. Investiční výdaje

Přehled významných investičních akcí realizovaných v roce 2008

V roce 2008 byly realizovány významné investiční akce převážně se zapojením rozpočtu Zlínského kraje poskytnutím dotací v objemu 27 291 tis. Kč.

Drobné investiční akce a investiční nákupy byly realizovány převážně z prostředků investičního fondu škol v celkovém objemu 51 219 tis. Kč.

Investiční výdaje ve školství v roce 2007 v tis. Kč

Investiční akce	Dotace
Přehled investičních akcí se zapojením dotací z rozpočtu ZK	
Dětský domov a Školní jídelna Vizovice – Stavební úpravy objektu DD	1 500
Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín – Regionální centrum odborného vzdělávání ve strojírenství a automobilovém průmyslu (Programový fond)	2 148
Střední odborné učiliště Uherský Brod – Dílny odborné výchovy	9 447
Střední škola průmyslová a hotelová Uherské Hradiště – Přístavba tělocvičny, II. Etapa	4 415
Tauferova střední odborná škola veterinární Kroměříž – Přístavba šaten a sociálního zařízení u stávající tělocvičny	5 572
Dětský domov, základní škola speciální a praktická škola Zlín – Rekonstrukce a přístavba objektu dětského domova	3 939
Základní umělecká škola Slavičín – Klavír	100
Plavecká škola Uherské Hradiště – Osobní automobil	170
Celkem	27 291
Přehled akcí se zapojením státního rozpočtu, kapitoly 333 – MŠMT	
Mateřská škola pro zrakově postižené Zlín – Učební pomůcky	44
Základní škola a Mateřská škola Vsetín – Učební pomůcky	176
Základní škola praktická a Základní škola speciální Kroměříž – Učební pomůcky	88
Celkem	308
Přehled akcí se zapojením státního rozpočtu, kapitoly 322 - MPO	
Střední umělecko průmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí – Podpora úspor energie	50
Celkem	50
DOTACE CELKEM	
	27 649

12.2. Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi

V roce 2008 byly poskytnuty školám a školským zařízením zřizovaným obcemi dotace na přímé vzdělávací výdaje v celkové částce 2 433 763 tis. Kč. V porovnání s rokem 2007 je tato dotace vyšší o cca 19 mil. Kč a představuje 0,8 % nárůst. Podrobnější údaje o dotacích ukazují následující tabulky.

Tabulka 34 Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč

Druh dotace	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Mzdové výdaje	1 552 217	1 647 891	1 717 033	1 744 097
Odvody	573 974	609 362	634 818	644 769
Ostatní	51 982	59 360	62 729	44 897
Celkem	2 178 173	2 316 613	2 414 580	2 433 763

Tabulka 35 Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok							
	2005		2006		2007		2008	
	celkové	mzdové	celkové	mzdové	celkové	mzdové	celkové	mzdové
Mateřské školy	447 005	322 492	476 307	343 792	505 374	362 729	520 925	377 067
Základní školy	1 390 374	983 693	1 472 943	1 037 936	1 334 430	942 572	1 314 109	936 255
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	222 292	160 379	227 550	164 122	171 664	120 562	176 398	125 234
První stupeň základních škol					238 310	170 853	246 261	176 992
Školní družiny a kluby	95 503	68 875	101 227	73 837	111 517	81 366	120 802	88 150
Základní umělecké školy	5 717	4 178	6 219	4 546	6 753	4 936	7 064	5 163
Domy dětí a mládeže	17 145	12 600	32 367	23 658	46 532	34 015	48 204	35 236
Celkem	2 178 036	1 552 217	2 316 613	1 647 891	2 414 580	1 717 033	2 433 763	1 744 097

Ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi jsou finančně nejnáročnější žáci prvního stupně základních škol, a to zásluhou škol neúplných. Podrobněji v následující tabulce.

Tabulka 36 Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Mateřské školy	26 875	28 879	30 605	30 934
Základní školy	25 805	28 860	30 379	31 538
První stupeň základních škol	x	x	37 375	36 140
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	3 463	3 578	3 859	4 122
Školní družiny a kluby	6 515	7 762	9 748	7 703
Základní umělecké školy	9 690	10 435	11 199	11 561
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	2 311	3 229	4 787	3 343

Vývoj průměrných platů v letech 2005 až 2008 hrazených ze státního rozpočtu, podle kategorií zaměstnanců a typů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi, je obsahem následujících tabulek.

Tabulka 37 Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Mateřské školy	17 403	18 352	19 209	19 715
Základní školy	21 474	22 915	23 867	24 580
Školní družiny	15 453	16 746	17 178	17 647
Základní umělecké školy	20 957	22 013	22 498	23 281
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	17 537	19 211	21 047	21 679
Celkem	20 022	21 292	22 166	22 751

Tabulka 38 Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi v Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Mateřské školy	8 996	9 739	10 222	10 629
Základní školy	10 087	11 001	11 352	11 855
Školní družiny	9 321	10 205	10 454	10 274
Školní jídelny	10 393	11 132	11 611	12 100
Základní umělecké školy	12 152	16 297	16 772	14 007
Střediska volného času/Domy dětí a mládeže	11 809	13 368	13 869	14 613
Celkem	10 070	10 887	11 332	11 815

Účelově bylo poskytnuto školám a školským zařízením zřizovaným obcemi v roce 2008 celkem 29 099 tis. Kč, což je více než 2,6násobek účelových dotací poskytnutých v roce 2007, viz tabulka 39.

Tabulka 39 Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným obcemi v tis. Kč

Účel	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Z rozpočtů ministerstev				
Zvýšení nenárokových složek platů	x	x	x	15 650
Prevence sociálně patologických jevů	159	223	262	292
SIPVZ	14 011	21 937	3 035	x
SIPVZ - investice	519	1 037	x	x
Jazyková cena LABEL	50	x	x	x
DVPP - projekty	478	481	640	400
Projekt zdraví	26	x	x	x

Vzdělávání dětí azytantů	505	256	x	x
Nákup učebních pomůcek	x	x	47	25
Nákup učebních pomůcek - investice	x	x	x	470
Asistenti pedagoga	x	189	302	597
Méně vyučované cizí jazyky	x	45	120	549
Podpora čtenářství	x	x	x	178
Grantové projekty	2 018	3 318	3 393	5 512
Grantové projekty investice	x	x	x	769
PILOT 1	181	121	x	x
PILOT Z	312	252	x	x
PILOT 1+Z	x	54	135	72
EVVO	x	x	x	429
Projekt HODINA	4 646	2 968	x	x
Celkem z rozpočtů ministerstev	22 905	30 881	7 934	24 943
Z rozpočtu kraje				
Rozvojové projekty ve sportu	x	100	x	300
Dotace z FMS	75	59	113	71
EVVO	119	141	528	500
Rozvoj mezinárodní spolupráce	x	153	x	x
Dotace z FK	x	x	30	20
Dotace z Kanceláře hejtmána	x	x	173	240
Volnočasové aktivity dětí a mládeže	x	2 323	2 240	3 025
Celkem z rozpočtu kraje	194	2 776	3 084	4 156
Ú h r n e m	23 099	33 657	11 018	29 099

12.3. Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením

V roce 2008 byla poskytnuta prostřednictvím krajského úřadu dotace z prostředků MŠMT 31 soukromým školám, předškolním a školským zařízením ve ZK v souladu se zákonem č. 306/1999 Sb. Celková poskytnutá dotace činila 208 mil. Kč, což představuje 4,6 % prostředků na přímé vzdělávací výdaje ve Zlínském kraji.

V roce 2008 vzrostly dotace na neinvestiční výdaje související s výchovou a výukou soukromého školství o 6 % oproti roku 2007. Nárůst je důsledkem finančních normativů pro soukromé školství, které stanovuje MŠMT, a nárůstem výkonů v základním uměleckém školství. Rozpis dotací poskytnutých na jednotlivé typy zařízení a jejich vývoj od roku 2005 je v následující tabulce.

Tabulka 40 Celková dotace dle zákona č. 306/1999 Sb. v tis. Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Mateřské školy	1 606	1 681	1 571	1 643
Speciální mateřské školy	1 586	2 193	2 619	2 783
Základní školy	14 050	16 660	17 758	17 018
Gymnázia			123	639
Střední odborné školy	67 356	73 486	75 276	79 345
Střední odborná učiliště a učiliště	46 980	51 241	48 186	48 838
Speciální střední školy	11 057	8 346	12 752	12 402
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	810	852	886	806
Školní stravování při středním vzdělávání	1 082	1 070	1 078	1 163
Školní družiny a kluby	1 250	1 456	2 004	2 155
Domovy mládeže	2 805	3 278	3 048	3 135
Vyšší odborné školy	14 515	16 725	16 287	15 414
Základní umělecké školy	11 502	11 825	14 646	22 791
Celkem	173 599	188 813	196 234	208 132

Mimo dotace poskytnuté k financování neinvestičních výdajů souvisejících s výchovou a vzděláváním ve školách a výdajů souvisejících s běžným provozem školy byly některým školám a školským zařízením poskytnuty prostředky účelové, jejichž přehled uvádí následující tabulka.

Tabulka 41 Přehled dotací účelově poskytnutých soukromým školám a školským zařízením v tis. Kč

Účel	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Z rozpočtů ministerstev				
Zvýšení motivačních složek mezd	x	x	x	1 376
Prevence sociálně patologických jevů	36	20	70	40
Podpora romských žáků	20	x	x	x
SIPVZ	1 568	2 505	195	x
SIPVZ - investice	135	120	x	x
DVPP - projekty	x	x	75	x
Nákup učebních pomůcek	x	44	x	x
Asistenti pedagoga	x	x	x	1 763
EVVO	x	x	x	91
Projekt HODINA	55	44	x	x
Celkem z rozpočtů ministerstev	1 814	2 733	340	3 270
Z rozpočtu kraje				
Dotace z Fondu kultury	3	x	x	x
Celkem z rozpočtu kraje	3	0	0	0
Ú h r n e m	1 817	2 733	340	3 270

Nejvyšší jednotkové dotace na vzdělávání v oblasti soukromého školství byly vydány na žáky a studenty zejména speciálních mateřských škol, speciálních středních odborných škol a speciálních středních odborných učilišť a učilišť, kde bylo finančně zohledňováno mentální a tělesné postižení. Podrobný rozpis jednotkových dotací na vzdělávání v jednotlivých typech zařízení a jejich vývoj od roku 2005 je uveden v tabulce 42.

Tabulka 42 Jednotková dotace na vzdělávání na dítě, žáka a studenta v Kč

Typ školy, školského zařízení	Rok			
	2005	2006	2007	2008
Mateřské školy	25 896	26 859	27 670	35 684
Speciální mateřské školy	80 000	83 062	86 780	93 321
Základní školy	38 529	44 796	47 898	43 062
Gymnázia	x	x	10 243	40 709
Střední odborné školy	26 480	28 151	30 997	32 615
Střední odborné učiliště	29 213	33 213	32 991	34 668
Speciální střední školy a učiliště	82 208	68 748	58 804	68 679
Školní stravování při předškolním a základním vzdělávání	2 667	2 728	2 814	2 347
Školní stravování při středním vzdělávání	2 630	2 835	2 940	2 924
Školní družiny a kluby	7 977	8 049	9 009	6 253
Domovy mládeže	19 602	21 240	26 927	22 797
Vyšší odborné školy	33 396	34 930	34 716	31 918
Základní umělecké školy	13 090	13 782	14 380	16 097

Závěr

Při zpracování této výroční zprávy pracoval autorský tým s daty Ústavu pro informace ve vzdělávání, s vlastními údaji, s informacemi z podkladů a zpráv škol a školských zařízení, s výroční zprávou za předchozí období a s Dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Zlínského kraje v aktuální verzi.

Tuto výroční zprávu najdete na internetových stránkách Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz a na stránkách Informačního a vzdělávacího portálu školství Zlínského kraje www.zkola.cz.

Příloha - Doplnující kvantitativní údaje

Tabulka 1 Věkové složení dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi v okresech Zlínského kraje ve školním roce 2007/2008

Věk	Počet dětí				
	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
do 3 let	368	360	335	378	1 441
3leté	797	1 027	986	1 285	4 095
4leté	857	1 259	1 180	1 552	4 848
5leté	953	1 252	1 218	1 634	5 057
starší	252	376	249	391	1 268
Celkem	3 227	4 274	3 968	5 240	16 709

Tabulka 2 Počty tříd a žáků v jednotlivých ročnících ve školním roce 2007/2008 a jejich změna oproti školnímu roku 2006/2007 na základních školách zřizovaných obcemi

		Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň
Třídy	Počet	2 320	291	263	256	247	258	1 315	228	243	262	272	1 005
	Změna	-61	8	8	1	-11	-8	-2	-16	-19	-14	-11	-60
Žáci	Počet	47 209	5 139	5 040	4 977	4 902	5 088	25 146	4 868	5 179	5 930	6 086	22 063
	Změna	-2 100	3	73	37	-221	-250	-358	-344	-825	-316	-257	-1 742

Tabulka 3 Počty tříd a žáků jednotlivých ročnících ve školním roce 2007/2008 a jejich změna oproti školnímu roku 2006/2007 na základních školách zřizovaných soukromníkem nebo církví

Zřizovatel		Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň	
Soukromé	Třídy	Počet	29	3	3	3	3	15	4	3	4	3	14	
		Změna	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	Žáci	Počet	371	43	38	40	36	35	192	44	42	49	44	179
		Změna	7	7	1	3	2	-3	10	2	-3	-2	0	-3
Církevní	Třídy	Počet	34	4	4	4	4	20	4	4	3	3	14	
		Změna	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	Žáci	Počet	549	58	64	54	68	82	326	56	71	49	47	179
		Změna	19	-7	12	-13	-6	29	15	-14	17	7	-6	-3

Tabulka 4 Vývoj počtu žáků v podporovaných skupinách oborů

Podporované skupiny oborů	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
Strojírenství – počet žáků	163	213	175	241
Stavebnictví – počet žáků	224	218	176	221
Podíl na počtu osob ve věku 15 let	4,8 %	5,4 %	4,8 %	6,6 %
Podíl na počtu přijatých do oborů s výučním listem	18,4 %	20,1 %	18,3 %	26,3 %

Tabulka 5 Skupiny oborů vyučovaných ve Zlínském kraji na středních školách všech zřizovatelů ve školním roce 2007/2008

Škola / Skupina oborů	Délka studia	Počet škol	Počet oborů	Celkem žáků	Absolventi 2006/2007	1. ročník 2007/2008
Konzervatoře – skupina oborů N	6	2	2	270	42	48
Gymnázia – skupina oborů K		16	8	8 169	1 423	1 629
79 – Obecná příprava						
Gymnázium – všeobecné (čtyřleté)	4	15	1	4 070	938	993
Gymnázium – programování (čtyřleté)	4	1	1	8	9	0
Gymnázium – živé jazyky (čtyřleté)	4	2	1	105	0	45
Gymnázium – tělesná výchova (čtyřleté)	4	1	1	32	5	7
Gymnázium – sportovní příprava (čtyřleté)	4	1	1	88	20	23
Gymnázium – všeobecné (šestileté)	6	3	1	498	66	92
Gymnázium – humanitní předměty (šestileté)	6	3	1	12	0	12
Gymnázium – všeobecné (osmileté)	8	10	1	3 356	385	457
SŠ – skupina oborů M		47	60	12 616	2 958	3 287
16 – Ekologie a ochrana životního prostředí	4	2	1	226	59	56
23 – Strojírenství a strojírenská výroba	4	4	1	865	219	244
26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	4	6	3	1 123	264	309
28 – Technická chemie a chemie silikátů	4	1	1	135	52	29
29 – Potravinářství a potravinářská chemie	4	1	2	121	20	20
31 – Textilní výroba a oděvnictví	4	2	1	156	42	21
32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	4	2	2	286	62	68
33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	4	2	3	165	31	61
36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie	4	3	3	704	203	180
41 – Zemědělství a lesnictví	4	2	1	195	53	49
43 – Veterinářství a veterinární prevence	4	1	1	357	81	91
53 – Zdravotnictví	4	4	2	652	227	142
63 – Ekonomika a administrativa	4	11	5	2 836	715	711
64 – Podnikání v oborech, odvětví	4	7	7	844	230	224
65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus	4	4	1	710	148	164
68 – Právo, právní a veřejnoprávní činnosti	4	4	3	462	97	107
72 – Publicistika, knihovnictví a informatika	4	1	1	119	25	30
75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče	4	6	6	700	168	178
78 – Obecně odborná příprava	4	9	5	1 633	187	520
82 – Umění a užitá umění	4	2	11	327	75	83
SŠ – skupina oborů M – OFV	4; 5	10	12	290	58	118
SŠ – skupina studijních oborů L		24	26	3 493	719	990
23 – Strojírenství a strojírenská výroba	4	9	6	908	198	240
26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	4	6	1	764	175	195
28 – Technická chemie a chemie silikátů	4	1	1	72	10	8
33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	4	1	1	100	20	22
34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	4	1	1	109	0	28
39 – Speciální a interdisciplinární obory	4	3	2	143	0	73
63 – Ekonomika a administrativa	4	1	1	21	0	14
65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus	4	4	2	333	75	106
66 – Obchod	4	5	1	558	110	161
69 – Osobní a provozní služby	4	2	1	145	27	60
82 – Umění a užitá umění	4	4	9	340	104	83

SŠ – skupina oborů L – OFV	5	1	1	86	0	31
SŠ – skupina oborů L – nástavbové studium	25	12	1 386	575	777	
23 – Strojírenství a strojírenská výroba	2	6	1	188	42	117
26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	2	4	2	142	65	96
33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	2; 3	3	1	119	49	73
34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	2	1	1	26	25	0
63 – Ekonomika a administrativa	2	3	2	64	26	33
64 – Podnikání v oborech, odvětví	2	15	4	769	346	428
65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus	2	3	1	78	22	30
SŠ – skupina oborů L-nástavbové studium – OFV	2; 3	15	11	1 221	334	612
SŠ – skupina oborů H	30	56	6 165	2 021	1 990	
23 – Strojírenství a strojírenská výroba	3	15	10	1 365	398	470
26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	3	11	7	697	258	208
28 – Technická chemie a chemie silikátů	3	2	4	66	31	11
29 – Potravinářství a potravinářská chemie	3	6	3	339	121	135
31 – Textilní výroba a oděvnictví	3	6	2	65	44	6
33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	3	6	2	399	170	111
34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	3	3	3	125	31	38
36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie	3	7	6	524	137	172
41 – Zemědělství a lesnictví	3	6	4	426	136	152
63 – Ekonomika a administrativa	3	2	1	0	40	0
65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	12	3	1 408	412	464
66 – Obchod	3	10	7	334	112	87
69 – Osobní a provozní služby	3	4	2	353	101	117
82 – Umění a užitá umění	3	2	2	64	30	19
SŠ – skupina oborů H – OFV	3	4	6	79	52	40
OU a Praktické školy – skupina oborů E	10	17	714	202	265	
23 – Strojírenství a strojírenská výroba	3	3	3	67	20	28
29 – Potravinářství a potravinářská chemie	2; 3	2	2	40	17	16
31 – Textilní výroba a oděvnictví	3	4	1	22	13	8
33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	3	1	1	67	26	24
34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	3	1	1	3	0	0
36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie	3	5	3	147	24	54
41 – Zemědělství a lesnictví	3	4	3	80	38	31
65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	4	1	147	45	48
66 – Obchod	3	2	1	34	0	13
69 – Osobní a provozní služby	3	5	1	107	19	43
Praktické školy – skupina oborů C a D	5	2	50	11	24	
Praktická škola jednoletá	1	2	1	15	5	6
Praktická škola dvouletá	2	4	1	35	6	18

Tabulka 6 Srovnání počtu studujících na VOŠ ve Zlínském kraji za období 2001 až 2008 (ke 30. 9. kalendářního roku)

Školní rok	Denní forma vzdělávání							Ostatní formy vzdělávání		
	počet studujících v ročníku					nově přijatí do 1. ročníku	absolventi	studující celkem	nově přijatí do 1. ročníku	absolventi
	celkem	1.	2.	3.	4.					
2001/2002	1 103	483	249	277	94	466	449	215	82	59
2002/2003	1 087	450	360	207	70	444	333	199	70	54
2003/2004	1 167	522	340	265	40	515	300	211	92	50
2004/2005	1 151	456	393	260	42	445	310	176	54	54
2005/2006	1 122	504	342	276	0	500	345	208	89	32
2006/2007	1 090	467	351	258	14	455	233	170	76	26
2007/2008	1 063	461	363	232	67	453	112	237	124	147

Tabulka 7 Přehled integrovaných dětí v MŠ a žáků v ZŠ ve školním roce 2007/2008

Forma integrace	Vývojové poruchy	Mentálně	Sluchově	Zrakově	Vady řeči	Tělesně	S více vadami	Autismus	Celkem
Skupinová v MŠ	0	0	0	20	266	0	21	0	307
Individuální v MŠ	6	34	6	7	82	11	13	5	164
Skupinová v ZŠ	224	13	0	0	48	0	3	0	288
Individuální v ZŠ	1 243	50	45	23	116	89	45	19	1 630

Tabulka 8 Počet vzdělávaných cizinců ve Zlínském kraji podle státní příslušnosti a typu školy v letech 2006/2007 a 2007/2008

Státní příslušnost	Základní školy		Meziroční změna		Střední školy		Meziroční změna	
	06/07	07/08	počet	podíl	06/07	07/08	počet	podíl
Slovenská republika	95	96	+ 1	+ 1 %	70	89	+ 19	+ 27 %
Státy Evropské unie	15	23	+ 8	+ 53 %	8	8	0	0 %
Ostatní evropské státy	74	56	- 18	- 24 %	58	54	- 4	- 7 %
Ostatní státy světa	115	121	+ 6	+ 5 %	44	52	+ 8	+ 18 %
Celkem	299	296	- 3	- 1 %	180	203	+ 23	+ 13 %

Tabulka 9 Počty žáků základních uměleckých škol ve školním roce 2007/2008

Obor vzdělání	Celkem žáků	Základní studium			Rozšířené studium		
		Celkem	1. stupeň	2. stupeň	Celkem	1. stupeň	2. stupeň
Hudební obor	9 606	9 588	8 572	1 016	18	14	4
Taneční obor	1 393	1 376	1 211	165	17	6	11
Výtvarný obor	3 585	3 514	3 183	331	71	48	23
Literárně-dramatický obor	564	564	445	119	0	0	0
Celkem	15 148	15 042	13 411	1 631	106	68	38

Poznámka: nejsou zahrnuty údaje o dospělých, kteří navštěvují ZUŠ

Tabulka 10 Počet klientů SPC zřizovaných Zlínským krajem ve školních letech 2007/2008, 2006/2007 a 2005/2006

Forma integrace	Mentálně	Sluchově	Zrakově	Vady řeči	Tělesně	S více vadami	Autismus	Ostatní	Celkem
2005/2006	1 620	41	37	32	114	93	34	9	1 980
2006/2007	417	0	76	10	169	374	75	81	1 202
2007/2008	567	0	75	5	159	407	88	0	1 306

Tabulka 11 Přehled kapacity dětských domovů ve Zlínském kraji ve školním roce 2007/2008

Školské zařízení	Kapacita
Dětský domov Kroměříž	24
Dětský domov Uherské Hradiště	24
Dětský domov Uherský Ostroh	30
Dětský domov Bojkovice	24
Dětský domov Valašské Meziříčí	24
Dětský domov Zašová	24
Dětský domov Zlín	16
Dětský domov Vizovice	16
Dětský domov a Základní škola Liptál	48
Dětský domov a Základní škola Vizovice	16
Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky	32
Dětský domov, Základní škola speciální a Praktická škola Zlín	14

Tabulka 12 Přehled ubytovacích zařízení a ubytovaných žáků

Okres	Zařízení	Počet zařízení			Povolená kapacita			Počet ubytovaných		
		2005/06	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07	2007/08
Zlín	DM	6	7	7	1 318	1 262	1 296	975	951	918
	internát	4	3	3	83	64	64	71	46	54
Kroměříž	DM	6	6	6	1 651	1 651	1 632	1 516	1 474	1 366
	internát	2	2	2	46	46	46	47	47	39
Uherské Hradiště	DM	9	8	8	754	749	763	573	610	603
	internát	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vsetín	DM	10	9	9	1 024	1 024	1 011	881	758	737
	internát	1	1	1	100	100	100	58	53	62
Zlínský kraj	DM	31	30	30	4 847	4 686	4 702	3 945	3 793	3 624
	internát	7	6	6	229	210	210	176	146	155
	celkem	38	36	36	5 076	4 896	4 912	4 121	3 939	3 779

Tabulka 13 Počet zařízení školního stravování podle typu ve školním roce 2007/2008 k 31. 10. 2007 (bez náhradního stravování)

Zařízení	Počet
Školní jídelny - výdejny - strava dovážena ze školní jídelny zapsané do rejstříku	114
Školní jídelny s kuchyní	419
Vyvařovny	0
Školní jídelny - výdejny – strava dovážena ze stravovacího zařízení mimo rejstřík	3
Celkem	536

Tabulka 14 Přehled samostatných školních jídelen zřizovaných obcemi ve školním roce 2007/2008 k datu 1. 9. 2007

1.	Zařízení školního stravování Břest, okres Kroměříž, p.o.	Břest 61
2.	Zařízení školního stravování Chropyně, okres Kroměříž, p.o.	Chropyně, Ječmínkova 270
3.	Školní jídelna, Kostelec u Holešova, okres Kroměříž	Kostelec u Holešova 150
4.	Ústřední školní jídelna Holešov	Holešov, nám. Dr. E. Beneše 58
5.	Školní jídelna Zlín, Hradská 5189, příspěvková organizace	Zlín, Hradská 5189
6.	Školní jídelna Zlín, Kvítková 4338, příspěvková organizace	Zlín, Kvítková 4338
7.	Školní jídelna Lukov, okres Zlín, příspěvková organizace	Lukov, K Lůčkám 350

Tabulka 15 Tematické rozvržení vzdělávacích akcí realizovaných ZDVPP ZK – DVPP v souvislosti se zavedením nové maturitní zkoušky

Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků
Obecný modul určený vedoucím pracovníkům škol	3	46
Jazyk anglický	9	187
Jazyk německý	4	62
Jazyk francouzský	0	0
Jazyk ruský	1	1
Jazyk český	3	65
Matematika	4	78
Fyzika	3	46
Biologie	0	0
Dějepis	0	0
Chemie	0	0
Zeměpis	0	0
Technicko-informační základ	2	31
Celkem	29	516

Tabulka 16 Tematické rozvržení vzdělávacích akcí realizovaných ZDVPP ZK – DVPP v regionech

Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků
Akce pořádané pro školní kolektivy	13	125
Člověk a jeho svět	0	0
Člověk a příroda	4	32
Člověk a společnost	13	137
Člověk a svět práce	8	75
Člověk a zdraví	9	78
Dramatická výchova	3	30
Informační komunikační technologie	0	0
Jazyk a jazyková komunikace	37	377
Matematika a její aplikace	3	30
Obecná didaktika, pedagogika, psychologie	76	742
Průřezová témata	5	47
Předškolní výchova	10	85
Speciální školství	3	26
Studium ke splnění kvalifikačních předpokladů	1	11
Školský management a právní aspekty školství	15	145
Umění a kultura	24	212
Celkem	224	2 152

Tabulka 17 Počty studujících v OFV ve školních rocích 2006/2007 a 2007/2008

Skupina oborů	2006/2007	2007/2008
H – obory s výučním listem	82	79
M a L – obory s maturitní zkouškou	1 168	1 615
N – obory vyššího odborného vzdělání	170	237
Celkem	1 420	1 931

Tabulka 18 Počty nabízených kurzů dalšího vzdělávání v programech neformálního vzdělávání na školách ve školních rocích 2006/2007 a 2007/2008 (2. pololetí) podle cílové skupiny

Cílová skupina	2006/2007	2007/2008
Pedagogičtí pracovníci	74	30
Nepedagogičtí pracovníci	12	2
Studenti	41	32
Veřejnost	99	101
Zaměstnanci	81	60
Nezaměstnaní	44	51
Celkem	351	276

Tabulka 19 Počty nabízených kurzů dalšího vzdělávání v programech neformálního vzdělávání na školách ve školním roce 2007/2008 (2. pololetí) podle zaměření

Typ kurzu	2007/2008
Humanitní	27
ICT a jazyky	87
Technické	49
Gastronomie/služby	37
Jiné	40
Celkem	240

Tabulka 20 Evaluace minimálních preventivních programů

Škola / školské zařízení	Počet škol			Odevzdané MPP			Evaluace		
	2005/6	2006/7	2007/08	2005/6	2006/7	2007/08	2005/6	2006/7	2007/08
Základní školy	232	*) 252	256	180	158	175	77 %	62 %	68 %
Střední školy	83	83	82	65	70	58	76 %	84 %	71 %
ZUŠ, školská zařízení	108	81	42	51	47	20	32 %	58 %	48 %
Celkem	423	416	380	296	275	253	70 %	65 %	67 %

*) Od školního roku 2006/2007 jsou školy zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vykazovány mezi ZŠ.

Tabulka 21 Evidence sociálně patologických jevů ve školním roce 2007/2008 na školách ve Zlínském kraji

	Reálná zjištění	Podezření	Počet řešení
Kouření	3 822	7 059	2 212
Alkohol	905	3 770	361
Drogy	470	1 712	282
Šikana	494	981	508
Kriminalita	221	334	264
Gamblerství	119	440	105
Rasismus	129	556	79
Vulgarismus	5 518	7 930	3 463
Jiné SPJ	112	492	166
	<i>do 10 hodin</i>	<i>nad 10 hodin</i>	
Záškoláctví	1 806	1 669	2 463

Tabulka 22 Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2004 až 2008 – nejvýznamnější položky provozních a přímých nákladů (v tisících Kč)

Položka	2004	Podíl z přímých nákladů	2005	Podíl z přímých nákladů	2006	Podíl z přímých nákladů	2007	Podíl z přímých nákladů	2008	Podíl z přímých nákladů
Mzdy	1 215 069,13	71,22 %	1 281 971,39	71,09 %	1 305 656,19	70,70%	1 367 798,35	71,40%	1 391 091,72	71,72%
Odvody	440 094,73	25,79 %	466 070,82	25,85 %	476 033,87	25,78%	498 715,38	26,03%	507 077,75	26,14%
Ostatní přímé ONIV	50 997,94	2,99 %	55 271,66	3,07 %	64 987,97	3,52%	49 196,64	2,57%	41 485,26	2,14%
- z toho učebnice zdarma	2 087,40	0,12 %	2 079,29	0,12 %	2 154,31	0,12%	1 901,94	0,10%	1 788,36	0,09%
- z toho učební pomůcky	20 781,77	1,22 %	25 138,79	1,39 %	27 780,68	1,50%	22 686,46	1,18%	15 857,45	0,82%
Přímé náklady celkem	1 706 161,80	100,00 %	1 803 313,87	100,00 %	1 846 678,03	100,00%	1 915 710,37	100,00%	1 939 654,73	100,00%
Položka	2004	Podíl z provozních nákladů	2005	Podíl z provozních nákladů	2006	Podíl z provozních nákladů	2007	Podíl z provozních nákladů	2008	Podíl z provozních nákladů
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	43 699,95	6,76 %	42 417,88	7,16 %	37 090,22	6,14%	45 538,52	7,57%	34 127,86	5,16%
Ostatní nákup materiálu	57 191,35	8,84 %	54 348,03	9,17 %	54 552,95	9,04%	54 314,40	9,03%	53 403,77	8,08%
Energie	109 083,89	16,86 %	111 370,79	18,79 %	122 225,26	20,25%	117 593,62	19,55%	134 014,66	20,28%
Nájemné	18 229,75	2,82 %	14 602,74	2,46 %	14 507,31	2,40%	13 774,21	2,29%	14 347,33	2,17%
Ostatní služby	57 390,57	8,87 %	62 511,40	10,55 %	57 887,67	9,59%	64 723,20	10,76%	70 844,02	10,72%
Opravy a udržování	142 241,41	21,99 %	91 129,88	15,38 %	106 711,80	17,68%	90 249,56	15,00%	131 744,35	19,94%
Odpisy majetku	75 704,61	11,70 %	77 363,47	13,05 %	76 789,79	12,72%	77 863,49	12,94%	78 874,26	11,94%
Ostatní *)	143 282,09	22,15 %	138 943,29	23,44 %	133 917,89	22,18%	137 488,30	22,86%	143 442,26	21,71%
Provozní náklady celkem	646 823,62	100,00 %	592 687,48	100,00 %	603 682,89	100,00%	601 545,30	100,00%	660 798,51	100,00%
Rozdíl proti předchozímu roku	54 365,45		-54 136,14		10 995,41		-4 832,81		59 253,21	
Podíl proti předchozímu roku	9,18 %		-8,37 %		1,86%		-0,80%		9,85%	
Projekty ESF					5 018,74		24 422,52		13 638,93	
CELKOVÉ NÁKLADY	2 352 985,42		2 396 001,35		2 455 379,66		2 517 255,67		2 600 453,24	

Poznámka: *) potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace, poštovní, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné, školení

Tabulka 23 Přehled nákladů v letech 2004 až 2008 podle typu školy a školského zařízení (v tisících Kč)

Škola / školské zařízení	2004			2005			2006			2007			2008			Koefficient nárůstu 2008/2007	
	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: <i>kryto dotací</i>	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: <i>kryto dotací</i>	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: <i>kryto dotací</i>	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: <i>kryto dotací</i>	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: <i>kryto dotací</i>	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: <i>kryto dotací</i>
Gymnázia	13	333 374,79	88 282,32	13	347 956,90	84 169,81	13	377 524,52	89 585,31	13	391 276,83	80 296,07	13	407.167,97	89.830,27	3,90%	10,61%
			66 164,00			62 976,00			66 471,00			55 075,00		60 915,00			9,58%
SOS	25	604 207,47	179 604,19	25	621 270,09	158 528,07	25	667 982,02	167 673,51	24	688 157,10	170 842,10	24	728.740,51	183.120,00	5,56%	6,70%
			114 576,00			94 939,00			104 538,00			107 551,00		112 490,90			4,39%
Domovy mládeže	2	35 125,07	18 569,71	2	32 852,26	15 968,67	2	35 196,53	17 063,55	1	15 619,66	7 745,90	1	18.371,14	9.893,91	14,98%	21,71%
			7 430,00			4 282,00			4 250,00			2 330,00		2 350,00			0,85%
SOU	23	734 651,73	210 018,87	23	749 601,26	200 434,92	21	762 785,63	215 880,19	19	810 959,92	233 506,70	18	817.588,64	263.272,91	0,81%	11,31%
			130 548,00			126 527,00			146 950,00			157 715,00		184 078,10			14,32%
Speciální OU	5	62 840,54	14 067,57	5	61 889,18	11 557,53	4	50 653,73	9 099,14	4	53 003,29	9 738,20	4	51.424,68	10.191,44	-3,06%	4,45%
			9 895,00			7 772,00			6 468,00			7 308,00		7 230,00			-1,08%
ZUŠ	20	175 840,25	27 143,53	20	185 993,76	29 115,61	20	185 863,77	24 662,84	20	200 296,93	28 026,30	20	212.930,49	27.616,12	5,93%	-1,48%
			3 153,00			4 500,00			0,00			2 450,00		0			
DDM / SVČ (převedeny na obce)	16	59 173,90	22 622,50	14	40 755,66	15 959,36	4	17 538,56	5 805,37	-	-	-	-	-	-	-	-
			4 478,00			2 922,00			1 247,00								
Speciální školy	22	195 425,82	37 780,66	22	200 806,60	32 213,65	22	210 995,49	31 633,73	22	221 384,57	31 558,13	21	229.315,05	39.299,07	3,46%	19,70%
			32 326,00			27 057,00			26 707,00			27 152,00		33 052,00			17,85%
Dětské domovy	10	89 792,04	29 152,18	10	92 523,40	28 068,78	10	96 180,92	28 971,29	10	101 937,69	32 171,57	10	100.107,45	29.393,89	-1,83%	-9,45%
			21 165,00			20 695,00			21 728,00			24 153,00		22 305,00			-8,28%
Nenormativní organizace:	11	62 553,91	19 582,14	10	62 352,24	16 671,08	9	50 658,49	13 307,96	7	34 619,68	7 660,33	7	34.807,31	8.180,90	0,54%	6,36%
			8 484,00			8 384,00			6 065,00			3 251,00		3 420,00			4,94%
Školní statek (vyřazen ze sítě)	1	3 762,69	3 665,34	1	947,44	866,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			2 159,00			100,00											
Jazyková škola (sloučena se školou)	1	10 477,32	1 692,64	1	9 485,52	1 390,80	1	4 660,05	807,37	-	-	-	-	-	-	-	-
			0,00			0,00			0,00								
SSŠ ZK a ZpDVPP (sloučeno se školou)	1	15 717,27	5 429,57	1	19 611,89	6 956,56	1	13 288,89	5 045,73	-	-	-	-	-	-	-	-
			3 431,00			5 412,00			3 265,00								
Plavecké školy	4	13 920,30	5 692,93	3	11 518,02	4 533,68	3	11 591,75	4 522,47	3	12 508,19	4 631,84	3	12.242,46	4.604,34	-2,17%	-0,60%
			80,00			50,00			0,00			350,00		0			
Pedagogicko-psycho- logické poradny	4	18 676,33	3 101,66	4	20 789,37	2 923,34	4	21 117,96	2 932,39	4	22 111,49	3 028,49	4	22.564,85	3.576,56	2,01%	15,32%
			2 814,00			2 822,00			2 800,00			2 901,00		3 420,00			15,17%
Celkem za ZK	147	2 352 985,52	646 823,67	144	2 396 001,35	592 687,48	130	2 455 379,66	603 682,89	120	2 517 255,67	601 545,30	118	2.600.453,24	660.798,51	3,20%	8,97%
			398 219,00			360 054,00			384 424,00			386 985,00		425 841,00			9,12%